

BULMACA EKİ, TRT ÇOCUK KAHRAMANLI OKUL ETİKETLERİ,
MAYSA ve BULUT ile TRT ÇOCUK POSTERİ,
DERS PROGRAMI ve EĞİTİM ÖĞRETİM YILI TAKVİMİ

ISSN 1308-9892

84

9 771 309 989 006

AYLIK DERGİ • YIL 7 • SAYI: 84 • EYLÜL 2017 • FİYATI: 5

HEDİYE!

TRT

Çocuk

DERGİSİ

Dünyanın
Bayramı

Mutlu Bayramlar

Merhaba

Harçlıklar toplanacak, akrabalar buluşacak, ksler barışacak... İşte yine bayram zamanı geldi. Bu sene eylül ayının başında kavuştuk Kurban Bayramına. Yardımlaşmanın, iyiliğin, paylaşmanın bayramı bu. Öncelikle tüm Müslümanların Kurban Bayramını kutlarız. Bu ay sadece Kurban Bayramı değil, dünyanın dört bir yanından dini ve ulusal bayramları konu ettik Kapak Dosyamızda. İlginç bayram geleneklerini öğrenmek, bazı ulusal bayramların nasıl ortaya çıktığını okumak isterseniz sizi 36. sayfaya alalım. Yok, ben önce bu ayın gezi sayfalarını okumak istiyorum, dersiniz ise size bir sır vereyim: Bu ay biri Türkiye'den diğeri ise dünyadan iki güzel bölge hakkında yazılanları okuyup gezmiş kadar olacaksınız. Doğadan Sesler bu sayıda çok renkli bir hayvanı konuk ediyor. Daha önce adını bile duymediğiniz bu dostla tanışmak için ne bekliyorsunuz?

Hepinize yeni eğitim-ğretim yılında başarılar dileriz. Dergimizin hediyesi kitap ve defter etiketleri ile takvim ve ders programını kullandıkça TRT ocuk'v hatırlayın, olur mu? Başarılı, mutlu ve çok şey öğreneceğiniz bir yıl olsun!

Dergi Mutfağı

4-7 Masal Mutfağı

8-9 Doğa Güncesi

10-11 Keenin Yol Haritası

13 Elifin Dersleri

14-15 Gezgin Aile

16-17 Canın Ekranı

18-19 Kitapının Kedisi

20-21 Uzay Kaşifi Gökay

22-23 Yeşilcanın Maceraları

24-26 Ali Gel

27 Atamdan Hatıralar

28-29 Senden Kaçmaz

30 İbi ile Keşfediyoruz

35 Hoppayla Cetvelsiz Sorular

36-39 Kapak Dosyası

40-41 Büyüteç

42-43 Bysem de Olsam

44-45 Atletik Atın

46-49 İbni Sina

50-51 Doğadan Sesler

52-53 Bygm Okur musun?

54-55 Sağlıklı Besleniyorum

56-57 Deneyselirim

58-59 Ceviz Ağacının Maceraları

60-61 Dilimden Dşmeyenler

62-63 Meraklı Dodo

64 Küçük Sanatçılar

Yayın Türü: Aylık-Süreli

Yayın Sahibi: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Adına İbrahim Eren
Yazı İçleri Müdürü: Bekir Yıldız, İsmihan Yılmaz, Nihat Kaşıkçı

TRT ocuk Dergisi İmtiyaz Sahibi:

Siyahmartı Advertising | Animation Studios

Genel Müdür: Hatice zdemir Tln

Editör: Gökçe zder Sanat Yönetmeni: Reyhan Cerit Bala

Grafik Tasarım: Yunus Emre Őimşek, Serhat Batır Karadeniz

Finans Müdürü: Ömer Faruk Tln

Sosyal Medya Sorumlusu: Mehmet Erdem Uprak

İletişim: Göztepe Mah. Atatürk Cad. Sütlüoğlu Plaza No:7 Kat:3 34815

Anadoluhisari Beykoz - İSTANBUL

TeL: 0216 465 55 79 - Faks: 0216 465 62 37

www.siyahmarti.com - www.trtcocukdersisi.com

editortrtcocuk@gmail.com

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım

Basım: İHLAS GAZETECİLİK A.Ő.

Yenibosna-Bahçelievler, İstanbul 0212 454 30 00

Melis'in Kalemi

Aaaa! Merhaba! Yanındaki sıra boşsa oturabilir miyim? Hem tanışmış da oluruz, benim adım Melis. Bu sene bu okuldaki ilk günüm. Biz aslında başka bir şehirde yaşıyorduk ama babamın işinden dolayı buraya geldik. Şey, biraz hızlı mı gidiyorum? Annem sabahdan tembihledi, "Melis, sakın çok hızlı konuşayım deme! Arkadaşların ilk günden seni anlamakta zorlanabilir." Ama n'apayım, heyecanlandım mı dayanamıyorum, her şeyi bir anda anlatmak istiyorum. Senin adın ne peki? Ne güzel isim! Eski okulumda da seninle aynı isimde bir arkadaşım vardı. Himmm... Hatta kendisiyle kötü bir başlangıç yapsak da sene sonunda en yakın arkadaş bile olmuştuk. Tabii şimdi bizden çok uzakta oldukları için pek görüşemiyoruz ama babam söz verdi, her yaz buluşturacaktı bizi.

Olay mı? Hangi olay? Ha! Tamam, baştaki olay neydi onu merak ettin, değil mi? Şimdi aramızda kalsın ama eski okulumda lakabım hep "her şeyi pek kıymetli Melis"ti. Garip geliyor böyle

deyince, değil mi? Yok canım, ben de severim yani arkadaşlarımla oyuncaklarımızla beraber oynayalım, kalemlerimizi değiş tokuş edelim falan ama biri gelip "Birkaç gün bende kalabilir mi?" dediğinde Őeyyy.... Birazcık kōtū oluyorum. Őyle sınıfın ortasında ağladığımı falan da sōyleyenler var ama ben o kısımları hatırlamıyorum tabii.

Geçen senenin başlarında Őđretmenimiz "Paylařma Haftası" diye bir etkinlik yapacağımızı sōyledi. Bu etkinliğe göre herkes en sevdiği eşyasını paketleyecek, içinde ne olduğunu sōylemeden Őđretmenimizin masasının ũzerine koyacak, sınıftaki herkes de kendine bir paket sepecekti. Bu etkinliği duyunca yūzūmün

ne renk olduđunu gel sen hayal et! Bir hafta boyunca bir eřyayı -hem de en sevdiđim eřyayı- bir bařkasına verecektim. Ya sınıfın en yaramazına gider de parampařa geri dōnense ya da sınıfın en unutkanına gidip hiç geri dōnmezse! Allah'ım! Dūřūncesi bile korkunç! Őđretmenimiz etkinliđi haber verir vermez iřte senin adařın hemen "Őđretmenim! Melis'in yūređi dayanmaz bu etkinliđe!" dedi, tūm sınıf da gūlmeye bařladı tabii.

Zaten yūzūm gōkkuřađı gibi heyecandan renkten renge giriyordu, bir Őey diyemedim. Akřam eve gittiđimde anneme ve babama durumu anlattım; "Sen bilirsin Melis ama Őđretmenin bir bildiđi vardır, bazen en būyūk mūkāfatları en zorla yaptiđın iřlerde alırsın. Bunu būyūyūnce daha iyi anlayacaksın." dediler, yalan da deđildi, hiçbir Őey anlamamıřtım!

Bütün gece düşünmekten karnıma ağrılar girse de sabah öğretmenime uymaya karar verdim. Anneannemin Almanya'dan getirdiği Zeynep bebeğimi yumuşacık paketlere sarıp yavaşca masanın üzerine bıraktım. Öğretmenimiz "Şimdi herkes sırayla bir paket seçsin!" deyince öyle isteksizdim ki en minik pakete gitti elim. Paketi yavaşca açınca babama aylardır alması için

yalvardığım kalem çıktı içinden! Bir tarafında metal renkler, diğer tarafında neonlar! Bayram paralarını biriktirip kendin al, diye bir yıldır oyalıyorlardı bizimkiler beni. Yüzümde kocaman bir gülümsemeyle kalemime bakarken bebeğimi hatırladım. Evet evet, doğru tahmin ettin. Adasının elindeydi bebeğim. Bana bakıp "Aaaa! Paketim sana mı çıktı Mellis! İçim rahatladı bak şimdi, kimse senden iyi koruyamaz onu." dedi, işte ben o günden sonra her eşyayı paylaştım tüm arkadaşlarımla, gerçekten de en zorlandığım iş en yakın arkadaşımı kazandırdı bana!

Kalem Kurabiye

Malzemeler

- 125 gram yumuşamış tereyağı
- 1 su bardağı pudra şekeri ya da Hindistan cevizi şekeri vb.
- 1 su bardağı nişasta
- Yarım su bardağı sıvı yağ
- Göz kararı un

Üzeri İçin

- Eritilmiş Çikolata

Hazırlanışı

Un haricindeki hamur malzemelerinin hepsini bir kaba koyup karıştırıyoruz. Unumuzu yavaş yavaş ilave ederek güzelce yoğuruyoruz. Hazırlanan hamuru tırtıl kurabiye sıkacağına koyarak veya elle ona kalem şeklini veriyoruz. 10 dakika önceden ısıtılmış fırında 180 derecede pişmeye bırakıyoruz. 10 dakika kadar pişirip üzeri pembeleşmeden fırından alıyoruz. Soğuyan kurabiyelerimizin ucunu benmari usulü eritilmiş çikolataya batırıyoruz.

DOĞA GÜNCEŚİ

Merhaba arkadaşlar, bugün sizi ağaçları gagalayan sivri gagalı ağaçkakanla tanıştırmak istiyorum.

Çeşit çeşit ağaçkakan vardır, renkleri ve büyüklükleri birbirinden çok farklıdır. Ama hepsi de ağaçları gagalamaya bayılır.

Ayaklarıyla sıkıca tutunurlar ağaca, sonra da başları gagalamaya. Boyunları ve gagaları çok güçlüdür.

Uzun süre hiç durmadan ağaçları gagalayabilirler. Ağaçkakanlar ağaçlarda açtıkları deliklerden böcek ve tırtıl bulur.

Bazı ağaçkakanlar ceviz ve badem gibi sert kabuklu yiyeceklerle de beslenir. Buldukları meyve çekirdeklerini ağaçta açtıkları deliklere saklarlar. Acıkınca da kırıp afiyetle yerler.

Yuvalarını ağaçların gövdelerine yaparlar. Anne ağaçkakan iki ya da üç yumurta bırakır yuvasına.

Yumurtalardan yavru çıkana kadar erkek ağaçkakanlar yumurtaların üzerinde kuluçkaya yatar.

Çiftçiler ağaçkakanları ağaçlarından uzak tutmaya çalışır. Çünkü ağaçlar gagalandıkça yara alır ve kuruyabilir.

Bazen de ağaçlardaki zararlı böcekleri yok ettikleri için ağaçların zarar görmesini engellerler. Ormanda gezintiye çıktığınızda, ya da bir parkta oynarken 'tik tak tik tak' sesleri duyarsanız, çevrenizdeki ağaçlara daha dikkatli bakın. Bu sesi ağaçkakan çıkarıyor olabilir.

Sevgili arkadaşlar bugünlük de bu kadar. Hoşça kalın.

KEÇE'NİN YOL HARİTASI

Varlığından çok da haberdar olmadığımız bir yer Endülüs, bir zamanlar Müslümanların medeniyet sürdürdüğü bu bölgede gezintiyeye çıktık bu ay.

ENDÜLÜS

İKİ
KÜLTÜRÜN
BULUŞTUĞU
YER

Bir Akdeniz Şehri: Malaga

Endülüs rotamız Malaga ile başlıyor. Malaga şirin bir liman kenti. Buranın önce kalesine çıkıp tüm şehri panoramik olarak görüyoruz. Sonrasında sokaklarını turluyoruz. Endülüs'ü diğer Avrupa şehirlerinden ayıran en önemli özellik 800 yıl hüküm sürmüş İslam hâkimiyetinden izler taşıması. Yaptıkları kalelerin, kasırların, camilerin kalıntıları hâlâ duruyor. Buranın bir Akdeniz şehri olduğunu ise her adım başı karşınıza çıkan turuncu ağaçlarından anlıyoruz.

Dar Sokaklı Şirin Kent: Sevilla

Sevilla dar sokakları ile şirin bir Akdeniz kenti. İspanya'da da İngiltere'de olduğu gibi hâlâ krallık var. Kral Sevilla'dayken Alkazar Kalesi'nde kalıyor ve kale bu zamanlar geziye kapanıyor. Bu kale 16. yüzyılda Müslüman ustalar tarafından Hristiyan mimarisine göre yapılmış. Bahçeleri, avluları, işçiliği ile çok güzel bir yapı. İçinde balıklı gölü bile var. Sevilla'da ayrıca Guadalquivir denilen Vadi'ül Kebir Nehri de bulunuyor. Bu şehirde her çeşit insan görmek mümkün. Bu nedenle İspanya'da ne yiyeceğiz derdi olmuyor pek fazla.

Yükseğe Kurulmuş Şehir: Ronda

Ronda boğa güreşlerinin doğduğu yer olarak biliniyormuş. Epey yükseğe kurulmuş bu şehrin iklimi Endülüs'ten farklı olarak üşütüyor bizi. Çok dik ve yüksek bir yamacı var Ronda'nın. İslam'ın hüküm sürdüğü dönemlerden kalma evler de görüyoruz bazı sokaklarda. Avlulu evler Müslüman mimarisinin örneği; dışları sade, içleri daha gösterişli. Endülüs'ün hemen her yerinde olduğu gibi burada da camiler kiliseye çevrilmiş ve minareler çan kulesine dönüştürülmüş.

El Hamra Sarayı'nın Yuvası: Granada

Granada'nın en önemli özelliği El Hamra Sarayı'nın burada olması. El Hamra kırmızı saray demek. Muhteşem bahçesi ve konumu ile hâlâ pek çok turisti ağırlıyor. Endülüs Müslümanların elinde olduğu zamanlar sultanlar burada yaşamış. Bu saraya nispet olsun diye kralın biri içine yeni bir saray bile yaptırmış. Güzeller güzeli bir şehir burası. Hristiyanların eline geçtikten sonra bir süre kullanılmamış. Burayı dünyaya tanıtan kişinin adı Washington Irving. Tales of Al Hamra adında bir kitabı var.

Gezmeye Doyulamayan Şehir: Kurtuba

Kurtuba'nın simgesi Kurtuba Camisi. Kemerler ve sütunlarla dolu bu camiye sütun ormanı da deniyor. Kırmızı beyaz kemerleri var. Mihrabı ayrı bir güzel. Ama caminin minaresi çan kulesine çevrilmiş. İçinde büyüklü küçüklü 50 küçük kilise var. Küçük kiliselerin içindeki resimlerde Endülüs'ün yeniden fethi resmedilmiş.

Ünlü yazar Roger Garaudy'nin eşi Selma Hanım'ın evini müzeye çevirdiğini ve adına da Casa Andalusia dediğini öğrendik. Çok şirin, yeşil, kitap dolu bu evden kim çıkmak ister ki... Biz de hiç çıkmak istemedik doğrusu. Selma Hanım bize çikolata ikram etti, bizimle sohbet etti. Eşinden, Endülüs'ten, kendisinden bahsetti. Ah Endülüs ah seni çok özleyeceğiz!

ELİF'İN DERSLERİ

İncir

İncirde sağlığınız için gerekli olan
A, **B** ve **C** vitaminleri bulunur.

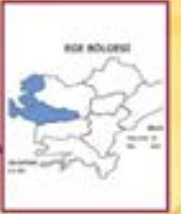

İçerdiği kalsiyumla da kemik gelişiminizi hızlandırarak büyümenize yardımcı olur.

İncirin içindeki doğal şeker, siz çocukların oyun oynarken ihtiyaç duyduğu enerjiyi sağlar.

İncirde çok lezzetli reçeller ve tatlılar da yapılır.

En çok Ege Bölgesi'nde yetişir.

Herkese merhaba arkadaşlar! Okullar açılırken biz de yazın başında çıktığımız uzun yolculuğun sonuna gelmiştik. Babam "Son durağımız Zonguldak olsun mu?" deyince tabii ki hayır demedik. Şehri gezerken evimize dönmeden önce buraya uğrayarak ne kadar doğru bir karar verdiğimizizi düşündüm.

NEREDE?

Ablamdan öğrendiğime göre, Zonguldak ülkemizin Karadeniz Bölgesinde yer alır ve komşuları Düzce, Karabük, Bolu, Bartın'dır. Ayrıca şehrin Karadeniz'e kıyısı vardır. Bu yüzden Zonguldak'a giderken bol bol deniz manzarası ile karşılaştık. Tabii ablamın fotoğraf tutkusu yüzünden şehre girmemiz o kadar da kolay olmadı.

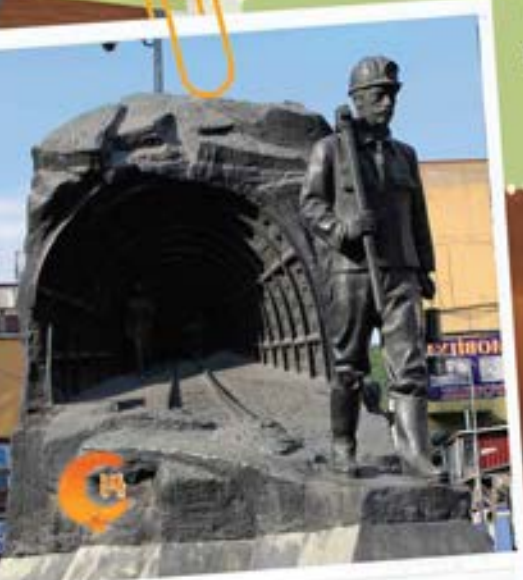
Şurada da durabilir miyiz?
Biraz daha fotoğraf çekmek istiyorum.

Abla senin bu fotoğraf sevdiğin yüzünden Zonguldak'a gidemeyeceğiz.

NE VAR, NE YOK?

Şehre varır varmaz kalacak bir yer aradık. Bulmamız hiç de zor olmadı, Zonguldak'ın misafirperver insanları bize çok yardımcı oldular. Merkezde, her yere kolaylıkla gidebileceğimiz bir otel bulduk. Kısa sürede yerleşip şehri keşfetmeye başladık. Akşam güneşin batışını limandan izlemek istiyorduk, bu yüzden biraz acele etmeliydik. Gezimize Karadeniz Ereğli Müzesi'ni görerek başladık. Müzede kentin hem yakın hem de uzak tarihine ışık tutan birçok eser var. Beni en çok etkileyen, şehrin insanların eskiden nasıl yaşadıklarını gösteren odalar oldu. Geleneksel kıyafetler giymiş mankenler ve gerçek obje ve eşyalarla dolu odaları görünce çok şaşırım. Müze gezimiz bittikten sonra merkeze döndüğümüzde madenci anıtının önünde fotoğraf çekmeyi ihmal etmedik. Merkeze ulaştığımızda son olarak Alemdar Gemisi Müzesi'ni ziyaret ettik. Kurtuluş Savaşı'nın ilk ve tek deniz savaşını temsil eden bu müzeyi görmek bizi duygulandırdı.

Yaşasın gün batımına yetiştik!

Evet! İyi ki yetişmişiz.

EN ESKİ, EN YENİ

Bildiğiniz gibi Zonguldak yer altı kaynakları açısından oldukça zengin bir ilimiz. Özellikle kömür kaynağı açısından Zonguldak âdeta bir cennet. Türkiye'de kömürün en çok çıkarıldığı yer burası. Sadece buradan çıkarılan kömür ülkemizin kömür ihtiyacının büyük bir kısmını karşılıyor. Şehrin de en önemli geçim kaynaklarından biri madencilik. Tabii şehrin zenginliği yalnızca yer altında değil. Yer üstünde de zenginlikler, gezilip görülecek yerler, doğal güzellikler saymakla bitmiyor. İkinci gün ilk olarak aktif bir damlataş mağarası olan Gökgözü'ü gördük. Ardından 3000 yıllık tarihi geçmişi olan Filyos Antik Kentine gittik. Deniz kenarına kurulmuş bu kenti gezmek çok zevkliydi. Gezimizin sonunda ise görmeyi sabırsızlıkla beklediğimiz Cehennemagözü mağaralarına gittik. Mitolojide çok önemli bir yeri olan bu mağaraları görmek bizi gerçekten çok etkiledi.

Burada kendimi dev bir gökkuşağının içinde hissediyorum!

ÇOK İLGİNÇ

Zonguldak yerli yabancı pek çok turisti, sunduğu imkânlarla da cezbediyor. Hem yeşile hem maviye doyacağınız ilimiz ziyaretçilerine birçok güzel etkinlik imkânı sunuyor. Kent ormanı, Bölüklü Yayla, Çitdere Tabiat Koruma Alanı kente gelip doğa ile baş başa, sakin bir vakit geçirmek isteyen ziyaretçileri bekliyor. Ayrıca Zonguldak'ta birçok plaj var ve yazın denize girmek de mümkün. Haziran ayında düzenlenen Osmanlı Çileği Festivali de şehrin en önemli festivallerinden.

Ben böyle çilek yemedim! Gelecek haziran nereye gideceğimiz belli oldu!

Bu şehir onlara ilham vermiş olmalı!

KİM VARMIŞ?

Zonguldak doğumlu ünlüleri öğrendiğimde çok şaşırđım. Hepimizin tanıdığı şarkıcı Murat Boz, geçtiğimiz yıllarda kaybettiğimiz müzisyen Barış Akarsu, teknik direktör Ertuğrul Sağlam, oyuncu Gürgen Öz ve milli futbolcu Tümer Metin Zonguldak doğumluymuş. Tanıdığımız birçok simanın doğduğu şehirde dolaşmak beni mutlu etti.

NE YESEK?

Umarım okulun açıldığı gün öğretmenimiz "Bu yaz neler yaptınız?" diye sormaz. Çünkü gördüğümüz şehirleri, tanıdığımız insanları, yediğimiz yemekleri anlatmam mümkün değil. Hele Zonguldak'ta yediğimiz yemekleri anlatmaya bir ders yeter mi? Bence yetmez. Uğmaç çorbasını, Ereğli pidesini, tenekede tavuğu, cizlemeyi, pumpum çorbasını, kabaklı böreğin lezzetini anlatabilmem mümkün değil. Hele ki beyaz baklavayı hiç anlatamam. İyisi mi öğretmenim ilk fırsatta Zonguldak'a uğrasın. Biz de gelecek sefer nereye gidebiliriz, onu düşünelim.

CAN'IN EKRANI

Sonunda okullar açılıyor. Bu sene de birçok yeni şey öğrenip yeni tasarım ve icatlar için ilham alabileceğiz. Ama sadece derslerden değil, benim senin için hazırladığım şu haberlerden de ilham almayı unutmal

1

9 YAŞINDAKİ JACK'E NASA'DAN CEVAP

Geçtiğimiz günlerde NASA, maaşlı gezegen koruyucusu ilanı vermişti. Dünya çapında büyük ses getirmiş olan bu ilana başvurulardan biri ise ABD'nin New Jersey eyaletinden 9 yaşındaki Jack isimli çocuk oldu. Jack'in iş başvurusuna NASA'dan cevap gecikmedi. Jack yaşından dolayı şu an bu işe kabul edilmesine de ileride iyi bir uzay bilimci olacağı şimdiden belli oluyor.

2

GÜNEYDOĞU'DA GÜNEŞ TARLALARI

Yıllık 3 bin saati aşan güneşlenme süresine sahip Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, güneş tarlalarının sayısı artıyor. En büyüğü Şanlıurfa'da kurulan güneş paneli santralleri, bölge illerde de faaliyete başladı. Bu santraller elektrik enerjisi problemleri nedeniyle sorun yaşayan çiftçiler için de gelecek dönemlerde yeni bir alternatif olarak ön plana çıkmaya hazırlanıyor.

ORGANLARI TAMİR EDEN DOKU

Toronto Üniversitesi'nden bir grup araştırmacı kalpte oluşan hasarları tedavi edebilen posta pulu büyüklüğünde bir doku bandajı geliştirdi. Kalp krizi ya da başka bir tıbbi durum sebebiyle zarar görmüş kalp dokusunu tedavi etmek için genellikle bir kalp ameliyatı yapılması gerekir. Ancak yeni geliştirilen teknik sayesinde ameliyat olmadan tedavi olunabilecek.

3

6

KENDİ KENDİNE HAREKET EDEN TEKERLEKLİ SANDALYE

Fiziksel engelli yolcular, Japonya'nın başkenti Tokyo'da bulunan Haneda Havalimanı'nda artık çok daha rahat bir şekilde hareket edebilecek. Panasonic tarafından geliştirilen robotik elektrikli tekerlekli sandalyeler sayesinde yolcular, gitmek istedikleri noktayı akıllı telefonlarındaki bir uygulamayla seçecek. Kullandıkları tekerlekli sandalye bu komutu anlayarak hedefe ulaşabilecek en kısa yolu tespit edecek.

5

82 YAŞINDA UYGULAMA YAZDI

82 yaşındaki Masako Wakamiya, 1990'larda banka memurluğundan emekli olduktan sonra bilgisayarlarla ilgilenmeye başlamış. Şimdilerde ise dünyanın en yaşlı uygulama yazıcılarından biri. Wakamiya'nın geliştirdiği oyun 42 bin kez indirilmiş. Hinadan (bebek merdiveni) isimli oyunda, imparator, ailesi ve konukları çeşitli kıyafetler içerisinde yer alıyor. Kullanıcılar bu kişileri ve kıyafetleri doğru pozisyonlara koymaya çalışıyor.

4

KİRLİLİĞE DİKKAT ÇEKMEK İÇİN PLASTİK ATIKLARDAN LABİRENT

İspanya'nın başkenti Madrid'de binlerce plastik şişenin birbirine bağlanması ile bir labirent tasarlanmış. 3 metrelik duvarlardan oluşan labirent yaklaşık 300 metrekare büyüklüğünde. Doğadaki plastiklerin en sonunda okyanus ve denizlere karıştığını, bunun da deniz canlıları için sıkıntı verici bir durum olduğunu söyleyen tasarımcı, eseri üzerinden insanların da bu rahatsızlığı yaşamalarını hedeflemiş.

KİTAPÇININ KEDİSİ

Neden mi bu kadar çok seviyorum kitap okumayı? Beni bambaşka dünyalarla, bambaşka insan ve hayvanlarla tanıştırıyor da ondan. Biliyorsun, benim bütün dünyam şu küçük kitapçı dükkânı. Oysa dışarıda milyarlarca farklı canlı var, hepsinin de çeşit çeşit huyu... Kitaplar asla tanışamayacağım kimselerle tanıştırr bizi. İşte bu yüzden çok seviyorum onları. Bu ay da çok sevdiğim üç kitapla tanıştıracacağım seni.

Şatoda Kahvaltı

Yazan: Çiğdem Kaplangı

Çizen: Can Tuğrul

Yayıncı: Yapı Kredi Yayınları

+9
Yaş

Yemek yemeyi kim sevmez? Hele de lezzetli bir kahvaltıya asla hayır demem doğrusu! Biz hayvanlar siz insanlardan daha farklı şeyler yeriz. Örneğin benim iştahla yediğim bir kedi mamasından senin pek de hoşlanacağını sanmıyorum. Tıpkı bunun gibi, Şatoda Kahvaltı kitabında da bir ejderhanın kahvaltı masasına konuk olan dağcıların komik ve eğlenceli hikâyesini okudum. Okurken çok eğlendim. Senin de mutlaka okumanı isterim!

Engelsiz Masallar

Yazan: Ayşegül Sözen Dağ
Çizen: Mümine Yeşilmen
Kayalipark Yayınları

Bu kitapta bir dolu hayvan hikâyesi var. Hepsisi de birbirinden güzel, farklı hayvanları anlatıyor. Bu hayvanların farklılıklarının güzelliklerini görüyoruz kitapta. Düşünsene, hepimizin dış görünüşü, fikirleri aynı olsaydı, hayatın tadı kalır mıydı? Kedi, köpek, insan diye ayırım bile olmasaydı mesela. Hepimiz birbirimizden farklıyız, iyi ki de öyleyiz. Bu kitabı okuduğunda farklılıkların güzelliğine tanık olacaksınız.

+6 Yaş

Canavarlar Gece Gelir

Yazan-Çizen: Sezen Aksu Taşyürek
Timaş Çocuk Yayınları

+4 Yaş

Osman amca akşamları dükkânın kapısını kilitleyip gidince bütün gece yalnız kalıyorum. Sana şimdiye dek söylemedim ama, azıcık da korkuyorum sanırım. Galiba geceleri canavarlar ziyaretime geliyor! Canavarlar Gece Gelir kitabının adını görünce çok sevindim. Hemen o gece okumaya başladım. Geceleri canavarların ziyaret ettiği tek yer bizim dükkân değil galiba diye düşünürken çok farklı bir hikâyeye rastladım. Sen de geceleri yalnız uyumaktan birazcık korkuyor musun? O zaman bu kitabı hemmmen okumalısın!

UZAY KÂŞIFI GÖKAY

Bak sen!
Neymiş o kararlar?

Yeni eğitim ve öğretim yılında tertipli bir uzay kâşifi... Yani şey, öğrenci olmak için bazı kararlar aldım anneciğim.

Öhm... Yaptığım araştırmalar sonucunda astronotların uzaydaki bir günlerinin öğrencilik hayatıma kolayca uyarlanabileceğini gördüm.

Yani artık yataktan kalkmak yerine yataktan çıkacağım.

Oğlum, senin odanda klima yok ki?

Klimalar havayı temizleyip tekrar içeri verirken oluşan akım nedeniyle sağa sola çarpmamak için yatağımı astronotlar gibi diik konumlandırmaya karar verdim.

Ayrıca yatağımın yerini de değiştiriyorum. Sıcak hava uzayda yükselmediğinden, yanlış konumlandırılmış yataкта yatan bir astronot, bütün akşam kendi karbondioksitinin bulunduğu hava baloncukları arasında uyumak zorunda kalabilir, bunun sonucunda da oksijen yetersizliği çeker.

İyi ama uzayda uyumayacaksın ki?

Prensip meselesi anneciğim. Başarı için bunlar çok gerekli.

Astronotların, yani öğrencilerin en çok önem verdiği konu suyu idareli kullanmaktır. Sabah kalkınca şu su dolu plastik poşeti sıkarak birkaç damla suyla kâğıt peçeteyi nemlendirip el ve yüzümü sileceğim.

Elini yüzünü güzelce yıkamadan sofraya oturamazsınız küçük bey!

Ben de tam şimdi kahvaltından bahsedecektim anneciğim.

Artık kurutulmuş yiyeceklerin olduğu plastik poşetlere sıcak veya soğuk su ekleyerek yemek yiyeceğim.

Her gün egzersiz yapmayan bir astronot, kemik erimesi yaşamaya başlayacağından ben de okula hafif tempoda koşarak gitmeye karar verdim.

Sen okula da uzay mekiğiyle gitmek istersin!

Servisçi amcayla bu konuda uzun uzun dertleştik. Ne yazık ki mümkün değilmiş anne.

Bunların dışında da şimdilik uzayda keşif yapamadığım için ders çalışmak gibi günlük rutin işlerimi yapmaya devam edeceğim anneciğim.

Bu koyduğun kurallar bir uzay istasyonunda yaşamadığın sürece geçerli değil Gökay. Burası annenin istasyonu ve burada benim kurallarım geçerli!

Şansımı deneyeyim demiştim.

Okul Bize Bilgi, Beceri ve Yeni Arkadaşlıklar Kazandırır!

Üzülmeye Efe, tüm bunları okulda öğrenirsin. Yaşamımız süresince, ihtiyaç duyduğumuz anda okulda öğrendiklerimizi kullanabiliriz. Okul bize bilgi ve beceriler kazandırır! Bu yüzden okula gitmek önemlidir.

ALİ GEL

Benim adım Ali, Ali Gel. Benim bir de kutum var. Ama bu sıradan bir kutu değil Acayip Şeyler Kutusu. Çünkü elimde bir kitap alıp içine girdiğimde, kendimi kitabın içinde buluyorum. Ha bu arada şu gördüğünüz de Kuş! O da konuşuyor!

İnuk'un Balıklı Dondurması

Konuşan bir kuşum ve beni istediğim yere gönderen bir acayip şeyler kutum var diye sokakta oynamıyorum mu sanıyorsunuz?

Elbette oynuyorum! Ama tabii Kuş buna bozuluyor. Açık açık söyleyemiyor belki ama sanırım biraz da kiskaniyor.

– Çatladım patladım. Sıkıntıdan tepemdeki tüyler dökülürse bütün sorumlusu sensin!

– İyi ya işte, hayatına kelaynak kuşu olarak devam edersin.

– Hah!

– Tamam tamam! Yerinde olsam ben de sıkıntıdan patlardım. Ne yapalım? Gidelim mi bir yere?

– Önce bir yemek yeseydik.

– Balığının yemlerini silip süpürmüşsün, hâlâ yemekten bahsediyorsun!

– O zaman dondurmal

– Korkarım bir gün o balığı da midene indireceksin.

– Teessüf ederim. Neyim ben, kedi miyim?

– Tamam, özür dilerim. Nereye gidelim peki?

– Bilmiyorum da şöyle yeşillik, meyvelik bir yer olsun. Azıcık da serin olsun. Bugün hiç esmiyor buralar!

Kuş'la birlikte Yeryüzü Ansiklopedisi'ni alıp kutuya girdik. Ve yine rastgele bir yer açtık.

“GRÖNDLAND: Atlas Okyanusu'nun kuzeyindeki bu büyük adanın ismi her ne kadar YEŞİL ÜLKE anlamına gelse de, burası Kuzey Kutbu'ndaki en büyük buz tabakası ile kaplı yerdir. Burada Eskimolar yaşar...”

– İşte şimdi yandık!

– Ne yanması? Donduk! Kapat şunu hemen!

– Yapamıyorummm, çok geeeeeeeeeç!

Gözümüzü açtığımızda kendimizi bembeyaz bir dünyada bulduk. Eğer kutuplar hakkında bir şeyler biliyor olmasaydım kutunun bizi başka bir gezegene götürmüş olacağını düşünürdüm. Kuzey Kutbu'nun soğuk olduğunu biliyordum. Ama bu kadar soğuk olduğunu hayal bile edemezdim. Tabii buraya bir şort bir tişört geldiğimi de hatırlatayım.

– Dı dı dı dı! Aferin sana! Çok yeşillik, meyvelik bir yer buldun!

– Biraz serin olsun demiştin, al işte serin!

– Serin mi? Serin mi? Soğuk de bari?

– Senin hiç değilse tüylerin var.

- Şu da ne böyle?
- İgloo!
- Ne looo?
- İgloo. Eskimoların buzdan evleri.
- Burada evler de mi buzdan?
- Ne sandın!

Neredeyse donmak üzereydik. Hatta ben biraz dondum. İgloodan tombalak, çekik gözlü, kırmızı yanaklı bir kız çıktı ve bizi içeriye davet etti.

- Hey siz! Delirdiniz mi? Çabuk içeriye gelin! İgloodan içeriye girince Kuş da ben de bir anda "Oh!" dedik. Çünkü içerisi oldukça sıcaktı. Tabii dışarıya göre ve duvarları buzdan bir ev için...

Dört beş kadar eskimo çocuk küçük bir ateşin etrafında oturmuşlardı. Bizi içeriye davet edenin adı İnuk'tu.

- Durun tahmin edeyim, Acayip Şeyler Kutusu ile geldiniz, değil mi?
- Çok mu belli oluyor?
- Tabii ki, şu hâlinize baksanıza. Siz yine iyisiniz, sizden önce gelen çocuklardan biri, uyuyan bir kutup ayısının kuyruğuna bastı.
- Ne diyorsun?
- Yaaa!
- Gidelim buradan Alil!

- Durun biraz durun! Dondurma ister misiniz?

- Şaka mı bu?

- Yool!

- Ama bu soğukta dondurma yenir mi?

- İyi de burası Kuzey Kutbu, burada havalar hiç ısınmaz ki.

- Yeriz yeriz!

- O zaman dondurmalarınızı alıp ateşin başına geçin ve onları biraz ısıtın.

- Ama dondurmalar erir!

- Elbette eriyecek, yoksa nasıl yalayabilirsin? Biz burada dondurmalarımızı yemeden önce onları ateşte biraz ısıtırız!

- Vay bel! Peki, öteki yiyecekleri nasıl yiyorsunuz? Çorba falan mesela?

- Onları buzdolabında ısıtıyoruz.

- Ne?

- Buzdolabında ısıtıyoruz! Eğer dışarıda bırakırsak kaya gibi donar çünkü.

- Bu inanılmaz! Buzdolabını ısıtıcı olarak hiç düşünmemiştim.

- Dondurmanın tadı nasıl?

- Süper!

- Biz yaptık, balıklı dondurma bu.

- Balıklı mı?

- Evet!

- Ne balığı, hamsi mi?

- Hamsi mi?

- Hamsi ya! En güzel balık!

- Yok, somon bu. O yüzden böyle pembe!

- Somon hal Bence hamsilisi de güzel olurdu.

Eskimolann ülkesi bugüne kadar Acayip Şeyler Kutusu ile yaptığımız yolculukların belki de en acayıplerinden biriydi. Düşünebiliyor musunuz? Orası o kadar soğuk ki yemeklerini donmaması için buzdolaplarına koyuyor, dondurmaları ise ateşte ısıtarak yiyorlar!

- Bak bir sonraki sefere nereye gideceğimize ben karar vereceğim, tamam mı?

- Bana uyar! Bu maviş gezegenin her yerini seviyorum ben. Ayrıca dondurmanın her türlüünü... Balıklı olanını bile!

- Sen zaten balık seviyorsun.

- Balık sevilmez mi?

- O zaman bırak da yiyeyim şu tombul Japon'u!

- Bunu unut!

- Dondurmama katayım?

- O balığın başına bir şey gelirse eve bir kedi alırım ona göre!

- Tamam sustum!

ATA'MDAN HATIRALAR

"Eğitimdir ki bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk hâlinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder. En önemli ve verimli vazifelerimiz milli eğitim işleridir. Milli eğitim işlerinde kesinlikle zafere ulaşmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu şeklide olur."

Mustafa Kemal Atatürk

OKULDA

Yaşasın, sonunda okullar açılıyor! Kahramanlarımızdan bazıları da okula başlamış, baksana ne kadar mutlular! Ama bugün okulun ilk günü ve bahçe çok çok kalabalık. Bu kalabalık bahçede, aşağıda verdiğimiz nesne ve kişileri bulabilecek misin?

EĞLENCELİ HALKALAR

Herkes merhaba! Şimdiye kadar bir illüzyon gösterisi izlediniz mi? İllüzyonistler bizi şaşırtarak eğlendirirken matematik ve fen bilimlerinden yararlanırlar. Gösterilerinde kullandıkları malzemelerden biri de eğlenceli halkalardır.

• Eğlenceli halkaları hazırlamak için önce kâğıttan bir şerit kesin. Şeridin uçlarından birini ters çevirerek birbirine yapıştırın.

• Birleşmiş olan şeridin herhangi bir noktasından başlayarak düz bir çizgi çizin ve başladığınız noktaya ulaşın.

• Bir makasla çizgiyi takip ederek kesin.

• Tüm bunları doğru yaptıysanız iki ayrı halkanız değil; tek ve büyük bir halkanız olmuş demektir.

• Asıl eğlence şimdi başlıyor! Yukarıdaki işlemin aynısını bu halkaya da uygulayın. Ortasından kestiğinizde iç içe geçmiş iki halkanız olduğunu göreceksiniz!

Kâğıttan normal bir halkanın iki yüzü vardır. Bir uğur böceği, bu halkanın üzerinde yürümeye başladığında halkanın tüm yüzeylerinden geçecek, böylece tek boyutlu bir cisim üzerinde yürüdüğünü algılayacaktır.

Bu eğlenceli halkayı matematikçi ve astronom olan August Ferdinand Möbius ismindeki bir bilim insanı bulmuştur. Meslektaşları ise Möbius şeridi adını vermişlerdir. Eğlenceli halkalar mühendislik ve sanat alanlarında da kullanılmaktadır. Geri dönüşüm işlemlerinin sembolü de bu halka düşünülerek tasarlanmıştır.

Siz de ailenize ve arkadaşlarınıza eğlenceli bir gösteri hazırlamaya ne dersiniz?

MAYSA VE BULUT

Çocuk
DERGİSİ

DERSLERİNİZDE

BAŞARILAR

K

R DILERİZ

TRT
Cocuk
DERGISI

NE YAPIYORSUN PUMBA?

BAKALIM BİLEBİLECEK MİSİN?

SENİN İÇİN
EĞLENCELİ BİR SORU
HAZIRLADIM.

TABİİ Kİ BİLİRİM,
SOR BAKALIM NEYMİŞ?

SADECE BİR BARDAĞA DOKUNARAK
ÖYLE BİR ŞEY YAP Kİ BARDAKLAR BİR BOŞ
BİR DOLU SIRALANSIN.

SÜREYİ BAŞLATIYORUM!

HMM...

SÜRE DOLDU HOPPA!

OOO!
AKLIMA HiÇBİR ŞEY GELMEDİ Kİ!

BAK ŞİMDİ! DOLU OLANLARIN ORTASINDAKİ
BARDAĞI BURAYA BOŞALTIYORUM.

OLAMAZ!
ÇOK KOLAYMIŞ!

PRATİK DÜŞÜNMEK
HER ZAMAN İŞE YARAR HOPPA!
HEH HE HE!

BUGÜN BAYRAM, ERKEN KALKIN ÇOCUKLAR

Bayramların en çok neslini seversiniz? Kimisi lezzetli baklavalarına, incecik sarmalarına, lokum gibi kavurmasına bayılır. Bazısı yıl boyu hasret kaldığı sevdikleriyle bir arada olacağı için sever bayramları. Millî duygularla dolduğumuz ulusal bayramımız bazımız için çok daha özeldir. Millî bayramlarımız her sene aynı tarihlerde olsa da dinî bayramlarımızın tarihi değişiyor. Kurban Bayramı bu sene eylül ayının başında. Ülkemizdeki ve tüm dünyadaki Müslümanlar her sene olduğu gibi bu sene de Kurban Bayramı'nı yardımlaşmanın, birlik ve beraberlik içinde olmanın coşkusuyla kutluyorlar.

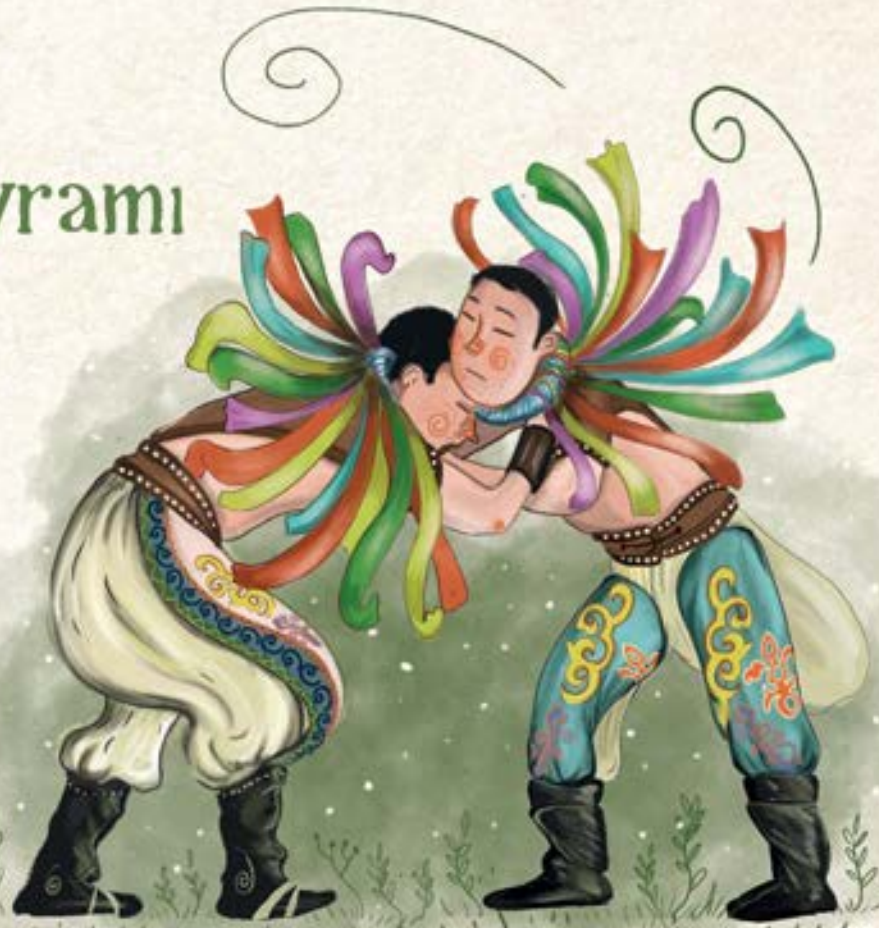
Küslerin barıştığı, akrabaların ziyaret edilip yaşlıların ellerinin öpüldüğü, harçlıkların toplandığı, sofraların dolup taşıdığı bayramlar sadece ülkemize özgü değil. Dünyanın dört bir yanında her kültürden insanlar kendileri için özel olan günleri bayramlaştırarak geleneksel olarak her sene kutlarlar. Hadi gelin bu ay Uzak Doğu'dan Amerika'ya, Avrupa'dan Asya'ya ne gibi bayramlar varmış, bu bayramlar nasıl kutlanıyormuş görelim.

FAS Büyük Bayram

Bütün İslam ülkelerinin kutladığı Kurban Bayramı, Fas'ta Büyük Bayram olarak anılıyor. Büyük Bayram'da zengin insanlar fakirlere dayanışmayı artırmak adına çeşitli hayvanları kurban ederek etlerini dağıtıyor. Fas'ta Büyük Bayram öncesi kurbanlık hayvanın iki boynuzu arasında kına yakma âdeti var. İnsanlar bayramlarını rahat geçirsinler diye de maaşları erkenden yatırılıyor.

MOĞOLİSTAN Naadam Bayramı

Moğolistan'da kutlanan Naadam Bayramı, dünyanın en eski bayramlarından biri. Bu yıl 11-13 Temmuz arasında 811'incisi kutlanan bayramda her sene olduğu gibi bu sene de bütün göçebe Moğollar bir araya geldi. At ve okçuluk yarışları, güreş karşılaşmaları yapıldı. Ülkenin başkenti Ulan Batur'da düzenlenen gösteriler Moğol halkı için çok özel.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Martin Luther King Günü

Amerika Birleşik Devletleri'nin her sene ocak ayının 3. pazartesi günü kutladıkları bir ulusal bayramları var: Martin Luther King Günü. Martin Luther King, "Bir hayalim var." diyerek Amerika'da ten rengi beyaz olmayan insanların uğradığı haksızlık ve ayrımcılığı sona erdirmek için büyük çaba harcamış, önemli bir lider. Geçmişteki kötü günler yeniden yaşanmasın, her cinsiyetten, renkten, milletten insan bir arada huzurla yaşasın diye her sene bu gün kutlanıyor. Bu sayede ayrımcılığın yarattığı huzursuz günlerin yeniden yaşanmaması için geçmişte yaşananlar hep akılda kalıyor.

ÇİN

Çin Yeni Yılı

Her ülke kullandığı takvime göre yeni yıla girdiğinde bunu sevinçle karşılar. Yeni bir sene, yeni umutlar demek çünkü. Bu yeni yıl kutlamalarından en ilginç ise Çin'de gerçekleşiyor. Çin takvimine göre her yıl 21 Ocak ile 20 Şubat arasındaki bir gün Çin yeni yılının ilk günü olarak biliniyor. Çin yeni yılı yalnızca Çin'de değil; Endonezya, Tayland, Malezya gibi pek çok ülkede daha kutlanıyor. Ama en coşkulu kutlamalar Çin'in başkenti Pekin'de oluyor. Kutlamalar günlerce sürüyor, gösteriler, geçit törenleri yapılıyor. Aslan başlı yılan gövdeli ejderhayı bu kutlamalarda görmek mümkün. Çin kültürüne göre yeni yılın ilk günü çok önemli. Bu günde kahvaltının iyi yapılması, çamaşır yıkanmaması, siyah-beyaz giysiler giyilmemesi gibi şeylere özellikle dikkat ediliyor. Ayrıca her yıl hayvanın ismiyle anılıyor. Mesela 2017, Çinlilerin horoz yılı.

FINLANDIYA Paskalya Bayramı

Paskalya Bayramı, Hristiyanlığın yaşandığı tüm ülkelerde kutlanan bir bayram. Her yıl tarihi değişse de genellikle mart ayının sonu nisan ayının başında bir pazar günü kutlanıyor. Paskalya'da haşlanmış yumurtalar boyanıyor, paskalya çörekleri yapılıyor. Finlandiyalı çocuklar ise yüzlerini boyayıp başlarına eşarp takarak süpürge sapları, söğüt dallarıyla sokaklarda geziyorlar.

HİNDİSTAN Holi

Holi, her sene mart ayında dolunay görüldükten sonraki gün kutlanan Hindistan'ın en renkli bayramı. Kışın bitişini, baharın gelişini kutlamak için insanlar dans, müzik ve yemekle eğleniyor. Özellikle ülkenin başkenti Yeni Delhi o gün adeta bir ressamın paleti gibi rengârenk oluyor. Burada kullanılan renklerin her birinin de anlamı var: Yeşil bereketi, sarı iyimserliği, kırmızı iyi enerjili, mavi güven ve sadakat, pembe ise sevgiyi temsil ediyor.

SANA BUGÜN BİR KULEDEN BAKTIM AZİZ İSTANBUL

İstanbul'u bir uçtan bir uca
seyretmek ister miydiniz?
Hem de şöyle kuş bakışı, yani
tepeden... Kim görmek istemez ki!
Sadece seyretmekle de kalmaz,
nerede ne olup bitiyor gözlem
de yaparsınız. Mesela insanların
canlarını ve mallarını korumak
için, nerede yangın var diye
gözlemlemek... O zaman gelin
Beyazıt'a gidelim hep birlikte!
Tarihte kısa bir yolculuk yapıp
hemen döneceğiz merak etmeyin.

Yangın, doğal yollardan,
kazayla ya da ihmal sonucu
ortaya çıkan bir felaket.
Hele ki ahşap evlerle dolu
olan eski İstanbul'da o kadar
çok yangın çıkarmış ki... 1749
yılında ilk kez yangınları
gözetlemek ve haber
vermek amacıyla yapılan
Beyazıt Yangın Kulesi de
ahşaptanmış. Talihe bakın
ki o da bir yangında kül olup
gitmiş. Daha sonra ahşaptan
vazgeçilmiş, 1826 yılında
"kâğır" de denilen yığıta taş
usulünce tekrar inşa edilmiş.

Beyazıt Yangın Kulesi, artık yanmayacakmış. O zamanlar yangın kulelerine başka bir isim veriyorlarmış: "Yangın köşkü" diyorlarmış.

Bu kulelerde, yani "yangın köşkü"nde görev yapanlara ise "köşklü" denirmiş.

Bu görevliler, kulelerdeki odalarda yaşarlarmış. Pek de güzel manzaraları varmış tabii! Beyazıt Yangın Kulesi'nde, ortalama 20 tane "köşklü" görev yaparmış.

Beyazıt Yangın Kulesi, Cumhuriyet döneminde de kullanılmaya devam etmiş. Hatta kendisine yeni bir görev bile verilmiş: İstanbul'un hava durumu, kulenin değişen ışıklarıyla ilan edilmiş. Kulenin ışıkları mavimsi olduğu zaman havanın ertesi gün açık olacağını, yeşil olduğu zaman yağmurlu, sarı olduğu zaman sisli ve kırmızı olduğu zaman da karlı olacağını bildirmiş.

Nasıl?

Beyazıt Yangın Kulesi'nde görevli olan kişilerin arasında ilginç ve şifreli bir konuşma olurmuş. Gözetleme nöbetindeki köşklü, eğer bir yerlerde bir yangının olduğunu görürse, kulenin baş görevlisi olan ağaya şöyle seslenirmiş: "Bir çocuğun oldu ağa!" Bu, "Yangın var!" demekmiş. Ağa da hemen sorarmış, "Kız mı oğlan mı?" diye. "Oğlan" eski İstanbul olan sur içini, "kız" ise Beyoğlu ve Anadolu yakasını temsil edermiş.

Ne Oldu?

Günümüzde, İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü'nün içerisinde yer alan 85 metre uzunluğundaki bu tarihi yapı, 2013 yılında özel müze olarak tescillenmiştir. "Beyazıt Kulesi Anıt Müzesi" adını alan kule, tüm İstanbul'u sessiz ve sakin bir şekilde seyretmeye devam ediyor.

Ben Psikolog olacağım

Kuzenim bu yıl üniversite sınavlarına girdi. Geçtiğimiz günlerde de meslek tercihinde bulundu. İlk sırada psikoloji bölümü varmış. "Ben psikolog olacağım." diyordu bir konuşmasında. Ben de merak ettim, araştırdım. Çocuk ve ergen psikoloğu Sinem Büşra Bekçi ile bir röportaj yaptım. Ben mesleğimi sanırım buldum. Arkadaşlar, ninem hep "Zaman su gibi akıp geçiyor." der. Bir bakmışız üniversite sınavındayız. O yüzden iyi tanıyın psikologluğu. Belki size de uygundur.

Psikolog kimdir Sinem Abla?

Sinem Büşra Bekçi: Psikolog, üniversitelerin Psikoloji bölümlerinin 4 yıllık lisans programından mezun olan kişiye verilen unvandır.

Nasıl psikolog olunur?

Sinem Büşra Bekçi: 4 yıllık eğitim şart. Üniversitede verilen eğitim çok şey katıyor ama aslında ne istediğinizi bilmeniz gerekiyor. Çünkü psikolojinin birçok alanı var. Endüstri psikolojisi, klinik psikoloji, gelişim psikolojisi... Ben oldum olası gelişim psikolojisi istemiştim. Çünkü çocuklarla olmayı, onlarla zaman geçirmeyi seviyorum. Bu kararım üniversite yıllarımda daha da netleşti. Üniversiteden sonra ise seçtiğim alanla ilgili eğitimler aldım.

Peki, bir psikolog ne iş yapar?

Sinem Büşra Bekçi: Toplumda şöyle bir yanlış algı var: Psikoloğa gideceğim ve sorunlarımı onun sayesinde halledeceğim. Psikolog sanki şunu yap ya da bunu yapma diyecek gibi düşünülüyor. Bu yanlış. Bizim öyle bir yetkimiz yok. Bazen insan yaşadığı olayı başka bir açıdan değerlendiremeyebilir. Biz işte bu farklı yönleri görmelerine yardımcı oluyoruz. Ama onların

verecekleri kararlara asla müdahale etmiyoruz. Olayın bir bu yönü var bir de bu yönü var, deyip onların tercihlerine göre çıkarımlarda bulunuyoruz.

Hımm... Yani filmlerdeki gibi gelip koltuğa uzanıyor ve size anlatıyor mu sorununu hasta?

Sinem Büşra Bekçi: Öncelikle hasta demiyoruz. Bize gelen herkes bizim için bir "danışan"dır. Danışanlarımız geldiklerinde öyle filmlerdeki gibi koltuğa uzanma falan yok. Karşılıklı oturuyoruz ve o anlatıyor ben dinliyorum. Gerektiği yerde gerekli soruları soruyorum. Sohbet ediyoruz karşılıklı.

Ben aslında şunu merak ediyorum. Danışan geliyor size ve her şeyi anlatıyor. En özel sırlarını mesela. Nasıl güveniyor ki? Sonuçta hiç tanımadığı birisiniz.

Sinem Büşra Bekçi: Bizim işimiz güvene dayalı, haklısın. Bir psikoloğun ilk görevi danışanında güven uyandırabilmektir. Bizim işimiz insanları dinlemek. Bunun için eğitim alıyoruz ve bazı etik kurallarımız var. Bu kuralların en başında da "gizlilik" gelir. Danışana ilk söylenen şey "Bu odada konuşulan bu odada kalır." Bizler de psikolog olarak doğru bir iletişimle doğru bir

duruşla "Şimdi buradayım ve seni önemsiyorum. Seni dinliyorum." mesajını verirsek danışan zaten bunu alıyor ve rahatlıyor. Sonra da istekli olarak konuşuyor, paylaşıyor.

O zaman bir psikolog için en önemli şey güven oluşturmak.

Sinem Büşra Bekçi: Bence öyle. Yoksa terapi süreci sonuç vermez ki. Her iki taraf da boşa zaman harcamış olur.

Başka hangi özelliklere sahip olmalı bir psikolog?

Sinem Büşra Bekçi: Çok iyi bir gözlemci olmalı. Bir danışanın odaya girerken yüz ifadesini, oturuşunu, konuşma tarzını gözlemek bize ipuçları verir ve işimizi kolaylaştırır. Üniversitede ilk yılımız tamamen gözlem üzerine eğitimlerle geçmiştir.

Mesleğinizin zorlukları nelerdir?

Sinem Büşra Bekçi: Çok farklı danışanlardan çok farklı sorunlar dinliyoruz yeri geliyor. Bizler kendimizi iş ve özel yaşamı birbirinden ayırabilecek şekilde geliştiriyoruz ama sonuçta insanız. Bazen bu etkiden kurtulmak bizim için de zaman alıyor.

Mesleğinizin güzellikleri de vardır muhakkak...

Sinem Büşra Bekçi: Olmaz mı? Ben çocuklarla çalışıyorum ve çok mutlu oluyorum. Onların enerjisi bir başka.

Arkadaşlarımız neden bu mesleği seçsinler?

Sinem Büşra Bekçi: Öncelikle iş sahası geniş. Okullarda, rehabilitasyon merkezlerinde, hastanelerde, belediyelerde ve daha birçok kurumda artık bir psikolog çalışıyor. Bu büyük bir etken tercih edilmesinde. Ancak yeterli değil. İnsan ilişkileri iyi ise, dinlemeyi seviyorlarsa,

kişisel gelişimlerini önemsiyorlarsa ve bu konuda okumalar araştırmalar yapıyorlarsa bu mesleği seçebilirler.

Sinem Abla günümüzde teknoloji çok gelişti. Herkesin elinde cep telefonu, tablet var. Benim de tabletim var ama annem çok izin vermiyor. Belli günlerde belli saatlerde. Diyor ki çok zararlıymış. Anlamıyorum, diğer arkadaşlarım hep oynuyor ama.

Sinem Büşra Bekçi: Bence annen çok iyi bir şey yapıyor. Uzun süre tablet, cep telefonu, bilgisayar veya televizyon gibi teknolojik bir cihazın başında oturmak senin hem ruh hem beden sağlığın için tehlikeli.

Nasıl bir tehlikesi olabilir ki? Evimde en güvenli ortamda oturmuşum oynuyorum. Üstelik yaramazlık da yapmıyorum bu sayede.

Sinem Büşra Bekçi: Uzun süre bir tabletin başında oturmak, bir şeyler izlemek çocukların hayal güçlerini zayıflatıyor. Düşünsene bir kitap okuyup oradaki karakterleri ya da mekânları hayal etmek yerine, sana hazır hayal edilmiş şeyler veriyorlar. Senin yerine başkaları hayal ediyor. Bir süre sonra senin hayal gücü merkezin de zayıflıyor. Ya da spor yapıp gelişimine destek olmak yerine oturduğun yerden sadece bir parmak hareketi yapıyorsun.

Peki hiç mi bilgisayar oyunu oynamayalım ya da televizyon izlemeyelim?

Sinem Büşra Bekçi: Burada anne babalara bir şey demek istiyorum. Teknoloji çağında çocukları bu tür cihazlardan uzak tutmak zor olabilir. Ama lütfen 0-3 yaş çocuklarınızı kesinlikle uzak tutun. 3-6 yaş arasında ise sadece 25 dk o da 10 dk izlenip 10 dk ara verilecek şekilde. Çizgi filmlere dikkat edin. Şiddet içerikli filmlerden uzak tutun evlatlarınızı.

Bu röportajı okuyup psikolog olmak isteyen arkadaşlarımıza ne tavsiye edersiniz?

Sinem Büşra Bekçi: Öncelikle kendi yatkınlıklarını bir deneşinler. Yani bu mesleği yapabilecek özelliklere sahipler mi? Bir de ufaktan gözlem yapmaya başlayabilirler. Çevrelerindeki insanları, toplu taşımada örneğin, gözlemlemeye başlasınlar.

Çok teşekkür ederiz.

METRELERCE ÖTEYE

Golf denince aklına bir şey geliyor mu? Hani şu özel sopalarla, çim sahalarda oynanan, küçük bir topa vurarak onu deliğe sokmayı amaçlayan spor var ya, golf o işte. Hadi gel seninle bu ay bol konsantrasyon gerektiren golf sporu hakkında konuşalım.

Golf, en az iki, en çok dört sporcu tarafından bireysel olarak oynanan bir spor. Sporcular topa vururken tek başlarındalar. Sıradaki sporcunun dikkatini vuracağı topa tam olarak vermesi için diğer sporcuların sessiz olması ve oyuncuyu rahatsız etmemesi gerekiyor. Bu, golfün yazılı olmayan bir kuralı.

Golf sporunun oynandığı sahanın büyüklüğü 500 ile 700 dönüm arasında değişiyor. 1 dönümün 1000 metrekare olduğunu öğrenince golf sahasının ne kadar büyük olduğunu daha iyi anladım. Bu kocaman sahada 18 farklı parkur bulunuyor. Her parkurda bir başlangıç noktası ve sporcuların toplarını sokmak üzere hedefledikleri birer delik bulunuyor. Bu deliklerin genişlik ve derinlikleri ise yaklaşık 10 santimetre. Düşünsene bin metrelerce öteden küçücük bir topu sadece 10 santimetrelik bir deliğe sokmaya çalışıyorsun! Golf sahiden zor bir spormuş.

Golf sporunun zorluğu sadece sahanın büyük, topun ve deliğin küçük olmasından kaynaklanmıyor. Golf sahalarında pek çok yapay ve doğal engel de bulunuyor. Ağaçlar, otlar, çalıkların yanı sıra, oyunu zorlaştırmak için yapay göller, kum havuzları da sahaya eklenebiliyor.

Golfün iki farklı oynanış tarzı var. Her ikisinde de 18 farklı parkurda tek tek yarışmak gerekiyor. İlkinde, her parkurda en az vuruş yaparak topu deliğe sokan oyuncu o parkuru kazanıyor. 18 parkurda en çok kazanan oyunun da galibi oluyor. Diğer tarzda ise bu 18 parkurun toplamında en az vuruş yaparak topu deliğe sokmuş kişi, oyunun galibi oluyor. Golf uzun süren bir spor. Bir maç 4,5-5 saat sürebiliyor.

Golf, ülkemizde çok yaygın olarak yapılan bir spor değil. Birkaç büyük şehir dışında golf yapmak için uygun saha da bulunmuyor. Fakat Türkiye Golf Federasyonu bu sporu yaymak ve tanıtmak için pek çok çalışma yapıyor.

Eğer golfe karşı bir ilgin varsa küçük yaşlardan itibaren öğrenmeye başlayabilirsin. Mini golf oynamak, golfe başlamak için çok doğru bir yol. Golf sporu karar verme ve dikkat yeteneklerini geliştirecek, sorun çözme becerilerini artıracak.

İBNİ SİNA

Tıbbın Kanunu, 5 bölümden oluşur.
Günümüzde de 5 ciltlik bir eser
olarak kitapçılarda bulunmaktadır.

İbni Sina'ya hayranım. O bir dâhi.

Ben de. Bin yıl öncenin olanaklarında
kendini nasıl bu kadar iyi yetiştirmiş,
hayret ediyorum.

Sevgili arkadaşlar. Yaşadığı dönemde
hayatını insanların sağlığına hizmet
etmekle geçiren bilim insanı İbni Sina,
araştırma ve buluşlarını en ünlü eseri
Tıbbın Kanunu'nda anlatmış. Bugün
sizlere onun bu harika eseri hakkında
bilgi vermek istiyorum.

Kitabın ilk bölümünde İbni Sina, insan bedeninin
yapısı ve organlar arasındaki bağlantıları anlatır.

Hocam, kanımız yediğimiz yiyecekleri
organlarımıza taşıyor öyle mi?

Evet, hem de beynimizden
tırnaklarımızın ucuna kadar.

Hastalığı ve beslenme, temizlik, uyku
alışkanlıklarının sağlığa etkisini tanımlar.

Hocam kitabınızda temizliğin sağlık için çok
önemli olduğunu anlatmışsınız. Ben temizliğin
bu kadar önemli olduğunu bilmiyordum.

Temiz olmadığımız zaman gözle
güremediğimiz minik kurtçuklar sağlığımızı
bazar. Fakat biz şimdilik bu kurtçukları
gürebilecek bir alete sahip değiliz.

Ne güzel yazıyorsunuz. Ben de büyüyünce sizin gibi bir bilim insanı olmak istiyorum.

Çocuk yetiştirme ve yaşlıların bakımında dikkat edilmesi gerekenleri belirtir.

İkinci bölüm, basit ilaçlar ve bu ilaçları bulurken yaptığı deneyler hakkındadır.

Hocamız karın ağrısı için yeni bir ilaç daha bulmuş.

Gördüm. Karın ağrıyanlar buna çok sevinecek.

Üçüncü bölümde organlara bağlı hastalıkları ayrıntılı olarak anlatır.

Organlarımız, rahatsızlandıkları zaman ağrı oluşturarak bize haber verirler. Eğer onların ne demek istediklerini anlarsan çok çabuk çözüm bulursun.

Dördüncü bölümde de belli bir organa bağlı olmayan genel hastalıklar ve saç, cilt, tırnak bakımı gibi konulardan söz edilir.

Hocam kitabınızda güzellik konusunda da söz etmişsiniz. Bu kitap harika bir kaynak eser olacak.

Beşinci bölümünde ise 650'ye yakın ilacın nasıl yapılacağı ayrıntılı olarak tarif edilir.

Onu çoktan yaptık. Buyurunuz, sabah akşam sürünüz, 10 güne hiçbir şeyiniz kalmaz.

Siz ilaçlar icat ediyormuşsunuz. Benim de elimde bir yara çıktı, onun için de bir ilaç üretir misin? Hangi doktora gittiysem bana bir çare bulamadı.

On yıl boyunca aynı kitabı yazmak için uğraşmanıza şaşırımdı. Ben de kitap yazmak istiyordum ama hemen bitsin istiyordum.

İbni Sina bu eseri, 10 yılı aşkın bir sürede yazmıştır. Elbette yazmaya başlamadan önce yaptığı araştırmaları da sayarsak bu süre çok daha uzundur.

Eğer unutulmayacak bir kitap yazmak istiyorsan onun için uzunca bir zaman araştırma, inceleme yapmaya ve bilgi biriktirmeye ihtiyacın var yavrucuğum.

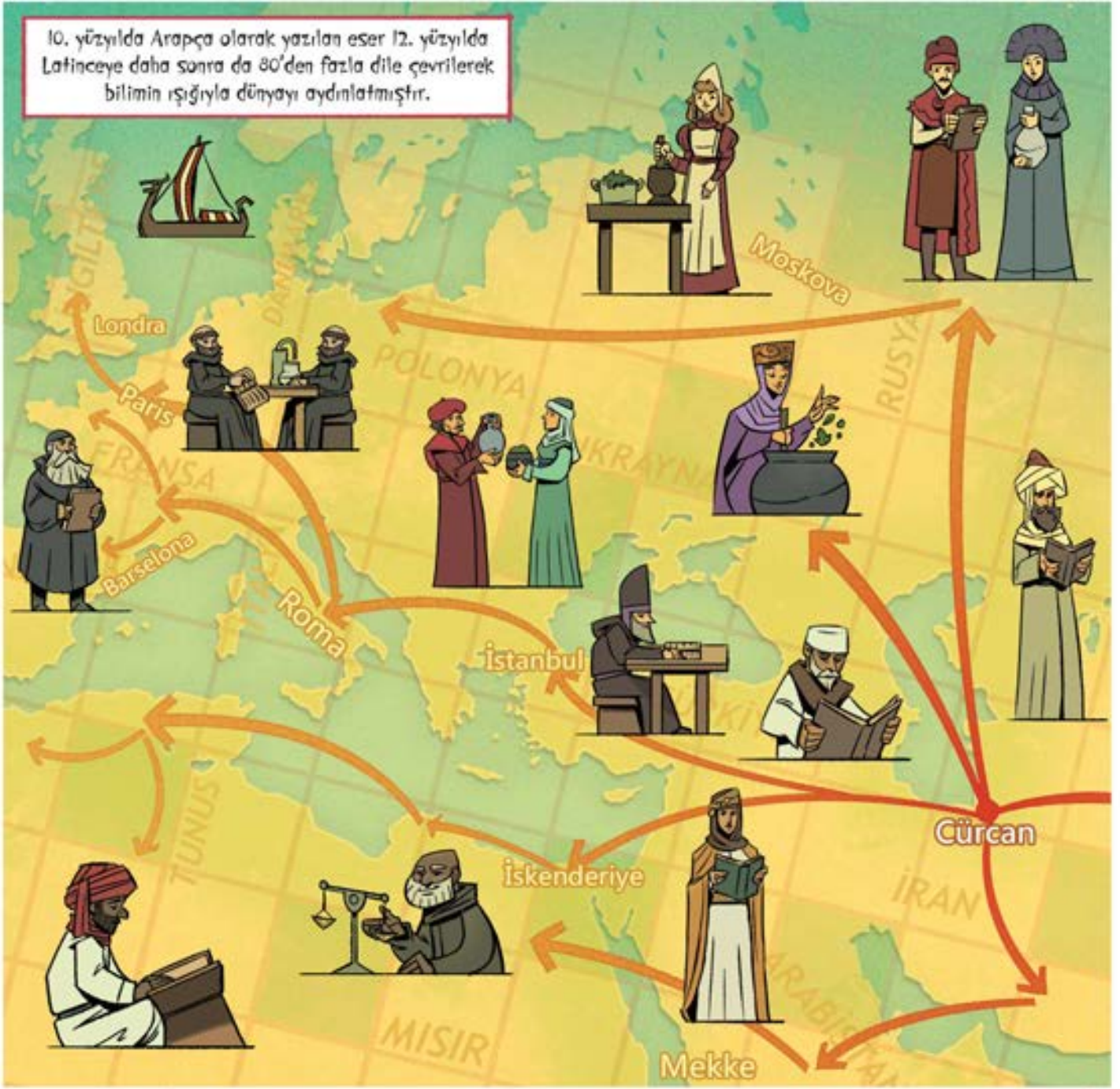

O zamanlar matbaa olmadığı için İbni Sina bu kitabı tamamen eliyle yazmış ve kitap yine el yazısıyla çoğaltılmıştır.

Kitap sonunda bitti. Şimdi ben bunun bir kopyasını yazayım ki bir yedeği olsun. Üzerine su dökülür, yanar, kitap kuru yer; sonra bu değerli bilgileri kaybederiz.

10. yüzyılda Arapça olarak yazılan eser 12. yüzyılda Latinceye daha sonra da 80'den fazla dile çevrilerek bilimin ışığıyla dünyayı aydınlatmıştır.

Çok sayıda bilim insanı bu kitap ve İbni Sina hakkında övgü dolu yazılar yazmış; çalışmalar yapmıştır. Tıbbın Kanunu, günümüzde hâlâ geçerli olan bilgiler içermektedir. Bir eserin bin yıl sonra bile okunması, yani bir bilim insanının yaşamından bin yıl sonraya bile ışık tutması ne kadar güzel.

Devam edecek...

ÖRDEKLERİN EN RENKLİSİ MANDARİN

Merhaba, hangi rengi seviyorsunuz? Mavi, turuncu, siyah, sarı... Hangisi? Gerçi hangisi olduğu pek de önemli değil. Sevdiğiniz renk mutlaka tüylerimde vardır. Renkli tüyleriyle tanınan ünlü bir ördeğim ben, ismim mandarin ördeği. Hemen şaşırmayın canım! Ördek deyince Çirkin Ördek Yavrusu isimli masalı hatırlamış olabilirsiniz. Ama benimle tanıştıktan sonra fikriniz değişecek, biliyorum.

KÜLTÜRÜN PARÇASI

Doğu Asya, doğu Rusya ve özellikle Çin'de yaşıyoruz. Uyumun, sadakatin ve sevginin sembolü olarak resimlerimizi bu ülkelerin her yerinde görebilirsiniz. Hatta Çin'de yapılan düğünlerde mandarin ördeği resimlerinin mutlaka duvarlara asıldığını biliyor muydunuz? Yaşadığımız yerlerde öyle dikkat çekiyoruz ki atasözlerinden, şarkılara kadar pek çok kültürel üründe ismimiz geçiyor.

SAZLIKLARIN SAKINI

Biz mandarin ördeklerin renkli tüylü olanları erkektir. Gri ve mavi tüylü olanlar ise dişidir. Aile olarak yaşamayı seviyoruz. Daha çok göl ve nehir kıyılarındaki sazlıklarda yaşıyoruz. Yuvalarımızı da bu sazlıklara yakın ağaçların kovuklarına yapıyoruz.

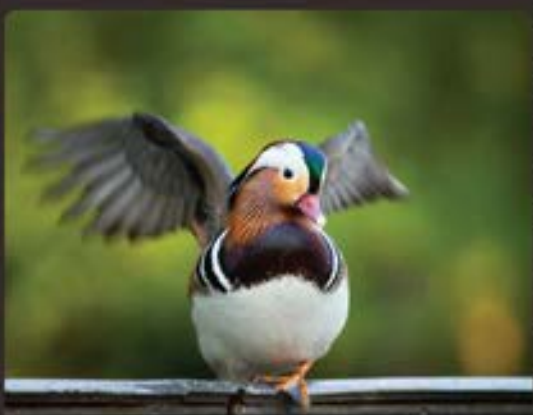
DOĞRU SAZLIĞA!

Dişi mandarin ördekleri her yıl nisan ayında 8 ile 12 tane arasında yumurta yapar. 28 gün sonra yumurtalardan minik mandarin ördekleri çıkar. Kısa bir zaman sonra da yüzmeyi öğrenmek için sazlıkların yolunu tutarlar. En önde anne mandarin ve arkasında dizi dizi minik mandarin ördekleri.. Yavrular bir yaşına geldiklerinde yetişkin sayılırlar. Benim de yetişkin sayılmama az kaldı. Birkaç ay sonra bir yaşında olacağım.

EN SEVDİĞİM YEMEK

Çok iyi uçabilen mandarinler, bu özellikleriyle diğer ördeklerden ayrılıyor. Küçük yapraklar ve bitki tohumlarıyla besleniriz. Ben en çok kayın ağacının meyvesini yemeyi seviyorum. Öyle lezzetli ki! Ortalama 45 santim uzunluğundayız, kanat açıklığımız ise yaklaşık 70 santim civarında. İyi uçabildiğimiz için sert kışlar geldiği zaman sıcak yerlere doğru göç edebiliyoruz. Tabii yine ailecek göç ediyoruz. Birbirimizden ayrılmıyoruz.

OKULA HAZIR
MIYIZ?

Aile ziyaretleri ve çeşitli aktivitelerle geçen dinlenme ve eğlenmenin ağırlıkta olduğu tatilin ardından okul günleri geri geliyor. Okulların açılması, çocuklar için sadece ders ve ödevleri çağrıştırmıyor. Sevdiği arkadaşlarıyla yeniden bir arada olmak, grup oyunları oynamak ve yaşlılarıyla sosyalleşmek anlamına da geliyor.

Okula Duyulan İhtiyaç

Uzun süren bir tatilin ardından yavaş yavaş sıkılmaya başlayan çocukların okulu özlemelerini bekleriz. Her çocuk farklı şekilde de olsa bu özlemi dışa vurur. Özlediği arkadaşlarıyla yaşadıklarından bahseden, iyi hissettiği, gururlandığı anlara ait anılarını anlatan çocuklar, özlemlerini ifade etmekle birlikte sosyalleşme konusunda okulun ne kadar önemli bir yeri olduğunu da gösterir. Süreci böyle yaşayan, öğretmenlerinin ve arkadaşlarının ne yaptığını, hangi sınıfta olacağını, hangi arkadaşıyla oturacağını merak eden, arkadaşlarına tatil anılarını anlatmak için sabırsızlanan çocuklarla okula hazırlık süreci daha kolay geçirilir.

Çocuklar, tatil süresince her ne kadar geç uyanmak, normal şartlara göre daha fazla televizyon izlemek gibi avantajlara sahip olsa da elbette okula gitmeye de ihtiyaç duyuyor. Özlediği aile bireyleriyle zaman geçiren, ertelediği etkinlikleri yaparak dinlenme ve eğlenme fırsatı bulan çocuklar, herkese aynı

kuralın uygulandığı ve yaşlılarıyla hemen hemen eşit şartlarda olduğu okul ortamının sağladığı düzene ihtiyaç duyuyor.

Okula Yeni Başlayacak Olan Çocuklar

Her çocuk okula başlama sürecini farklı bir şekilde yaşar. Bilinmeyen bir ortama ilk kez girecek olmak, kimi çocuk için endişe yaratabilir, bu oldukça normaldir. Aile dışında ilk kez bir sosyal ortama gireceğini unutmadan durumu onun bakış açısıyla değerlendirmeye gayret edelim. Onunla okul hakkında konuşarak bilmediğini düşündüğümüz konular hakkında bilgi verelim. Konuşma sürecince verdiği geri bildirimleri gözlemleyerek onu asıl endişelendiren şeyi anlamaya çalışalım. Günde kaç ders olacağı, ders sürelerinin ne kadar olacağı, beslenme saatinin nasıl geçeceği, ihtiyaçlarını nasıl karşılayacağı gibi konularda açıklayıcı bilgiler verdiğimizde rahatlayacak, zihninde okula dair gerçekçi bir düşünce oluşacaktır.

Unutmamamız gerekir ki bugüne kadar okul ile alakalı birçok bilgiye maruz kalmış olsa da, kafasında soru işaretleri olabilir. Orada rutin bir işleyişin olduğundan ve ihtiyaçlarının karşılanacağından emin olmak isteyebilir. Okulun fiziksel şartlarını merak ediyorsa kayıt sonrası onu okuluna götürebilir, gerçekleştireceğiniz kısa süreli bir ziyaretle onu biraz daha rahatlatabilirsiniz.

İsteksizlik Gösteren Çocuklar

Hâlihazırda okula devam eden, ancak bir sebeple okulların açılmasını isteksiz bir şekilde karşılayan çocuklarla bu konuyu mutlaka konuşmalı, asılsız düşünceleri varsa bunları sonlandırmasına yardımcı olmalıyız. Endişesini, korkusunu küçümsemeden, yersiz görmeden anlamaya çalışmalı, kendini ifade etmesine imkân tanımalıyız.

-Geçmiş dönemlerdeki bir başarısızlığı ya da sınıf içerisindeki bir anlaşmazlığı, küskünlüğü hatırlıyor, okula olumsuz atıflarda bulunuyorsa; bunun yeni bir dönem olacağını hatırlatmalıyız. Sorun ettiği konular için yapılacak bir şeyler varsa **çözüm odaklı davranmalı**, henüz dönemin başındayken bu sorunu çözmeye çalışmalıyız.

-Sevmediği ya da daha az sevdiği derslerden yakınıyorsa, bugüne kadar sevdiği dersleri, gösterdiği başarıları hatırlatmalı, okula dair sahip olduğu olumlu duygu ve düşünceleri canlandırmasına yardımcı olmalıyız. Başarısız olacağını düşündüğü dersler hakkında neler yapabileceğini konuşmalı, **endişesini gidermesine yardımcı olmalıyız.**

-Okulun ders ve ödevlerden ibaret olmadığını vurgulamalı, sevdiği arkadaşlarından, hoşlandığı etkinlik ve oyunlardan bahsederek okulun sevdiği yönlerini öne çıkarmalıyız.

-Okulun ileriki yaşamında meslek kazanımı gibi sonuçları olacağından bahsetmeli, hayalleri için gerektiğini ifade etmeliyiz. Kendi okul deneyimlerimizden de bahsederek herkesin benzer süreçlerden geçtiğini düşünmesini sağlamalıyız.

Okula Hazırlık Süreci

-Yeni bir dönem başlarken her çocuğun okul alışverişine ihtiyacı vardır. Ancak bu süreci planlamalı, bütçemize uygun hareket etmeli, onu sevindirirken, dikkati de elden bırakmamalı, gereksiz harcamaların önüne geçmeliyiz.

-Sahip olduğu okul eşyalarını bir araya getirerek, hangilerinin kullanılabilir olduğu, hangilerinin onarılabilir olduğuna birlikte karar verebiliriz.

-Onarılabilir olarak değerlendirdiğimiz eşyaları birlikte onararak bunu bir etkinliğe dönüştürebiliriz.

-Var olan eşyalarını gözden geçirdikten sonra ihtiyaç duyduğu şeylerin listesini oluşturabiliriz.

-Bu süreçte çocuğumuzla birlikte hareket ettiğimizde; neye sahip olduğunu, neye ihtiyaç duyduğunu görmüş oluruz. Böylece alışveriş sırasında ihtiyaç duymadığı şeyleri almak istemesinin ve yaşanabilecek gerginliklerin önüne geçmiş oluruz.

Okul Düzenine Dönüş

Okulların açılmasıyla birlikte erken saatte kalkma rutinine dönüş olacak. Tatilin son günlerinde uyku düzenini okul günlerine göre ayarlayarak, daha erken saatte uyumayı ve uyanmayı kural hâline getirebilir, **alışma sürecini kolaylaştırabiliriz.**

Çocuğumuzun ders çalıştığı odada yapılması gereken bir değişiklik varsa bu değişiklikleri de yaparak **fiziksel ortamı ders çalışmasına uygun hâle getirebiliriz.** Sürekli olarak zaman geçirdiği odalardaki fazla obje ve oyuncakları kaldırabilir, kitap, defter, kırtasiye ürünleri gibi materyallerin ağırlıkta olduğu bir ev düzenine geçebiliriz.

Uyku ve ev düzenini sağladıktan sonra bu sene için neler hedeflediğini konuşabilir, **zihinsel olarak da okula hazır hâle gelmesine yardımcı olabiliriz.** Zihninde bir hedefle okula başlayan çocuklar, sıkıldığı, yorulduğu zamanlarda hayal kurarak, hedefine odaklanarak sıkıntının, yorgunluğun üstesinden gelmeye çalışır ve daha başarılı olur. Yeter ki kendi belirlediğimiz hedefi kabul etmesini beklemeden, **kendi hedefini oluşturabilmesini sağlayalım** ve ona her şartta destek olacağımızı hissettirelim.

İşlerin En Zoru Bu

Çocuklar, alınan tüm bu tedbirlere rağmen tatil sonrası okul düzenine dönmekte zorlanabilir. Bize düşen, bu süreci de atlatacağını, uyum sağlayacağını düşünerek **onlara destek olmak.** İşlerin en zor yanı bu, büyümek. Büyümek yolunda yalnız hissetmelerine izin vermeyelim yeter, nasılsa hallolacak geri kalan her şey.

ALİ'NİN BİR GÜNÜ

Ali okula gitmek için sabah erkenden kalkar ve bu kadar erken kalkarken hiç zorlanmaz. Bunun sebebi erken yatması ve sağlıklı beslenmesi. Çünkü erken yattığında uykusunu almış olur. Sağlıklı beslendiği için de kendini zinde hisseder.

Yaşasın sağlıklı beslenmek!
Dinç uyanmamı bile ona borçluyum.

Ali her gün sabah erkenden uyanıp elini yüzünü yıkar. Sonrasında kahvaltı yapmak için mutfaka gider. Kahvaltısında her gün; yumurta, peynir, zeytin, yeşillikler, tam buğday ekmeği olur. Bazen haşlama yumurta, bazense tavada yumurta yer. Tüm peynir ve zeytin çeşitlerini sever. Kahvaltıdan sonra dişlerini fırçalar ve çantasını alıp okula gider.

Yaşasın, bugün ara öğünümde badem ve kayısı var!

Öğlen yemeğinde eğer okulunda yemekhane varsa yemeğini burada yer. Çorbasını ve ana yemeğini aksatmaz. Pilav ya da makarna varsa yemeğin yanında ekmeğe yemez. Meyvesini yemekten sonra yemez ama yanına alır. Okula geldikten sonra ikinci tenefüste evden getirdiği 2-3 tane kuru kayısı ve 5-6 tane diş badem ile bazen de hurma ve ceviz ile ara öğün yapar. Su içmeyi ise hiç ihmal etmez.

Yemekte ne çıksa, çok sevmesem de yemeye çalışıyorum. Ama bugün musakka var! En sevdiğim yemek, yaşasın!

Eğer okulunda yemekhane yoksa evde hazırladığı beslenme çantasının içindekileri ayırt etmeden yer. Genellikle beslenme çantasında tam buğday ekmeğinin arasına peynir koyarak yapmış tost veya sandviç bulunur. İçecek olarak ayran içer, yeşilliği bol salatasını da yemeyi ihmal etmez. Bazense evdeki yemeklerden azar azar beslenme çantasına koyarak yoğurtla birlikte karnını doyurur.

Bugünkü menümüz; peynirli tost, yemyeşil salata, ayran ve sağlıklı atıştırmalıklar!

İkinci ara öğününde bir bardak süt ile bir porsiyon meyve tüketir. Çünkü o saatlerde çok acikir, haftada bir gün dondurma, başka bir gün de eğer canı isterse çikolata yer. Fakat bunu alışkanlık hâline getirmez. Akşam ailesi ile birlikte yemeğini yer. Yemeğin yanında yoğurt yemeyi de hiç ihmal etmez. Günün son ara öğünü olarak bazen bir bardak süt bazense kefir içer. Yatmadan önce dişlerini fırçalamayı unutmaz.

Yaprak Baskısı

Sonbahar deyince aklımıza ilk önce ağaçlardan dökülen yapraklar gelir. Eylül ayında yapacağınız ufak bir orman yürüyüşü esnasında yerlerden farklı boy ve çeşitte yapraklar toplayarak bunları eve getirebilir, yaprak baskısının zevkine varabilirsiniz.

MALZEMELER

- Çeşitli boylarda yapraklar
- Akriatik, guaj veya sulu boya
- Fırça • Resim kâğıdı

1

Malzemeleri hazırlayın.

2

Boyayı palet veya plastik tabakta hazırlayın.

3

Fırça yardımıyla yaprakları boyayın.

4

Boyadığınız yaprakları kâğıdınıza koyup bastırın.

5

İşte yaprak baskısıyla yaptığınız resminiz hazır! Farklı boyut ve çeşitteki yapraklar ile çeşitli renkler kullanarak resminizi daha da hareketlendirebilirsiniz!

İLK GÜN NEDEN BU KADAR ZOR?

Birkaç gündür kovuklarımda telaş var. Yavrular bu kış okula başlıyor. Günlerdir anne tavşan ve sincap, yavruları alıp uzun yürüyüşlere çıkıyor. Düzgün yapraklar, parlak taşlar, renkli topraklar topluyorlar. Yapraklar düzgün bir şekilde üst üste diziliyor, bunlara resim yapacaklar. Parlak taşlarla sayı saymayı öğrenip renkli topraklardan yaptıkları boyaarla çizdikleri resimleri boyayacaklar. Tüm bu koşturma kırtasiye eksiklerini tamamlamak için. Gün boyunca sessizlik içinde kalıyorum. Yavruları da çok özlüyorum doğrusu. Akşam olunca yoldan sesleri gelmeye başlıyor.

'O parlak taşı kendim için ayırmak istiyorum.'

'Nedenmiş? Ben de beğendim.'

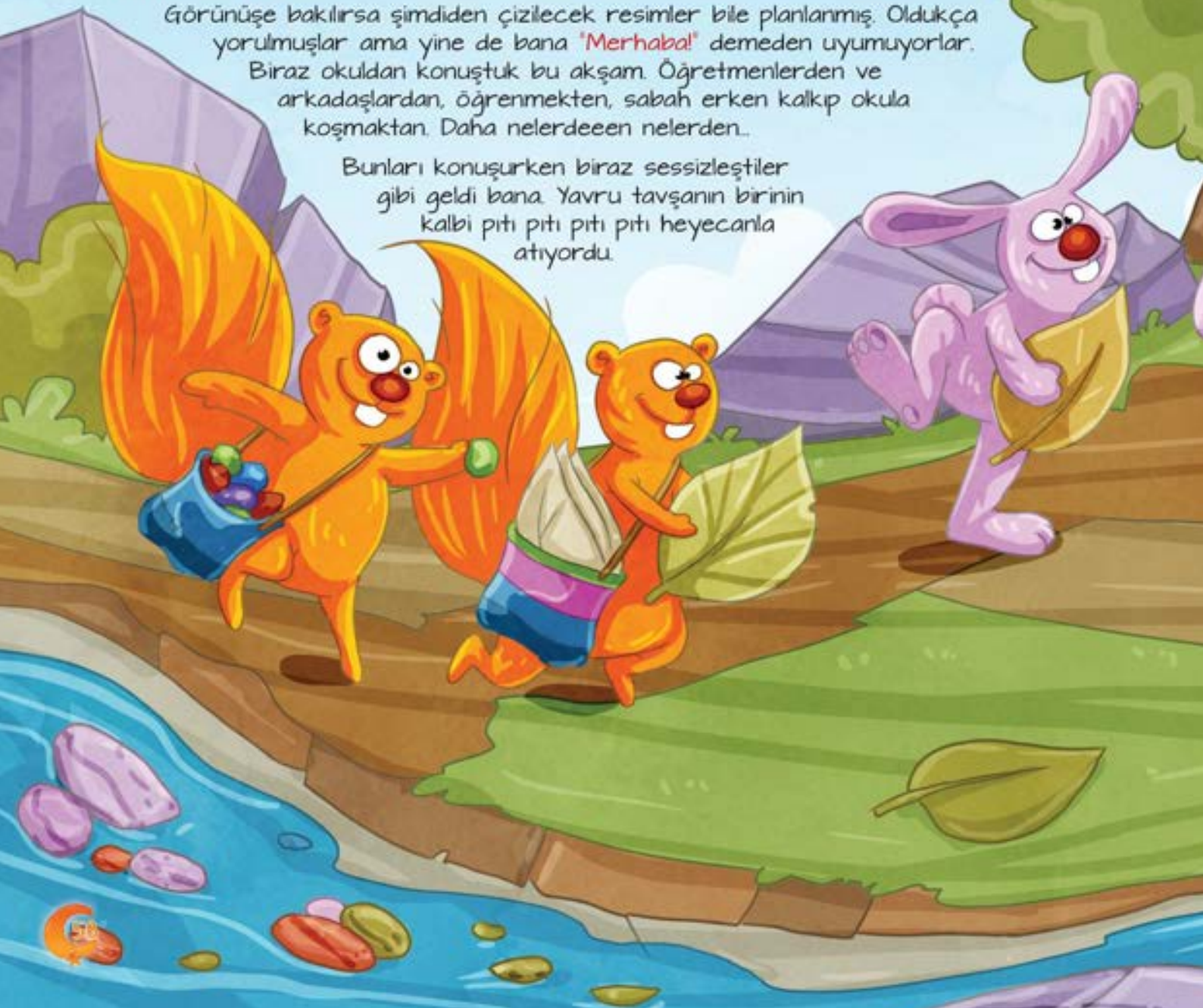
'O zaman birlikte yaptığımız bir resimde kullanalım.'

'Tamam, olur tabii.'

Görünüşe bakılırsa şimdiden çizilecek resimler bile planlanmış. Oldukça yorulmuşlar ama yine de bana 'Merhaba!' demeden uyumuyorlar.

Biraz okuldan konuştuk bu akşam. Öğretmenlerden ve arkadaşlardan, öğrenmekten, sabah erken kalkıp okula koşmaktan. Daha nelerdeeen nelerden...

Bunları konuşurken biraz sessizleştiler gibi geldi bana. Yavru tavşanın birinin kalbi pıtı pıtı pıtı pıtı heyecanla atıyordu.

"Ahhi!" dedim. "Sizi öyle iyi anlıyorum ki!"

Önce kırtasiye malzemelerini beğendiğim için hüzünlendiğimi düşündüler. "Senin zaten sayısız yaprağın, kıvrım kıvrım kabuğun var. Başka yerlerden toplaman gerekmiyor." dediler. "Yooook!" dedim. "Ondan bahsetmiyorum. O ilk gün var ya! İşte ondan ben hep endişelenirim."

Sincap tavşana, tavşan kardeşine baktı. Bir anda ortak bir endişeyi paylaştığımızı fark ettiler. Küçük bir sessizlik oldu.

"Mesela 250 yıldır her sonbahar yapraklarım dökülür. Her bahar yeniden çıkar. Ama ben her bahar dallarımda o ilk yaprağın çıkacağı günü beklerken sizin gibi endişeli olurum."

"Öyle mi?" dedi yavru sincap, gözlerini kocaman kocaman açarak.

"Tabii." diye devam ettim. "Daha önce gitmediğiniz bir ağaç kovuğuna yani okula gideceksiniz, yeni arkadaşlarınızı göreceksiniz, öğretmeninizle tanışacaksınız."

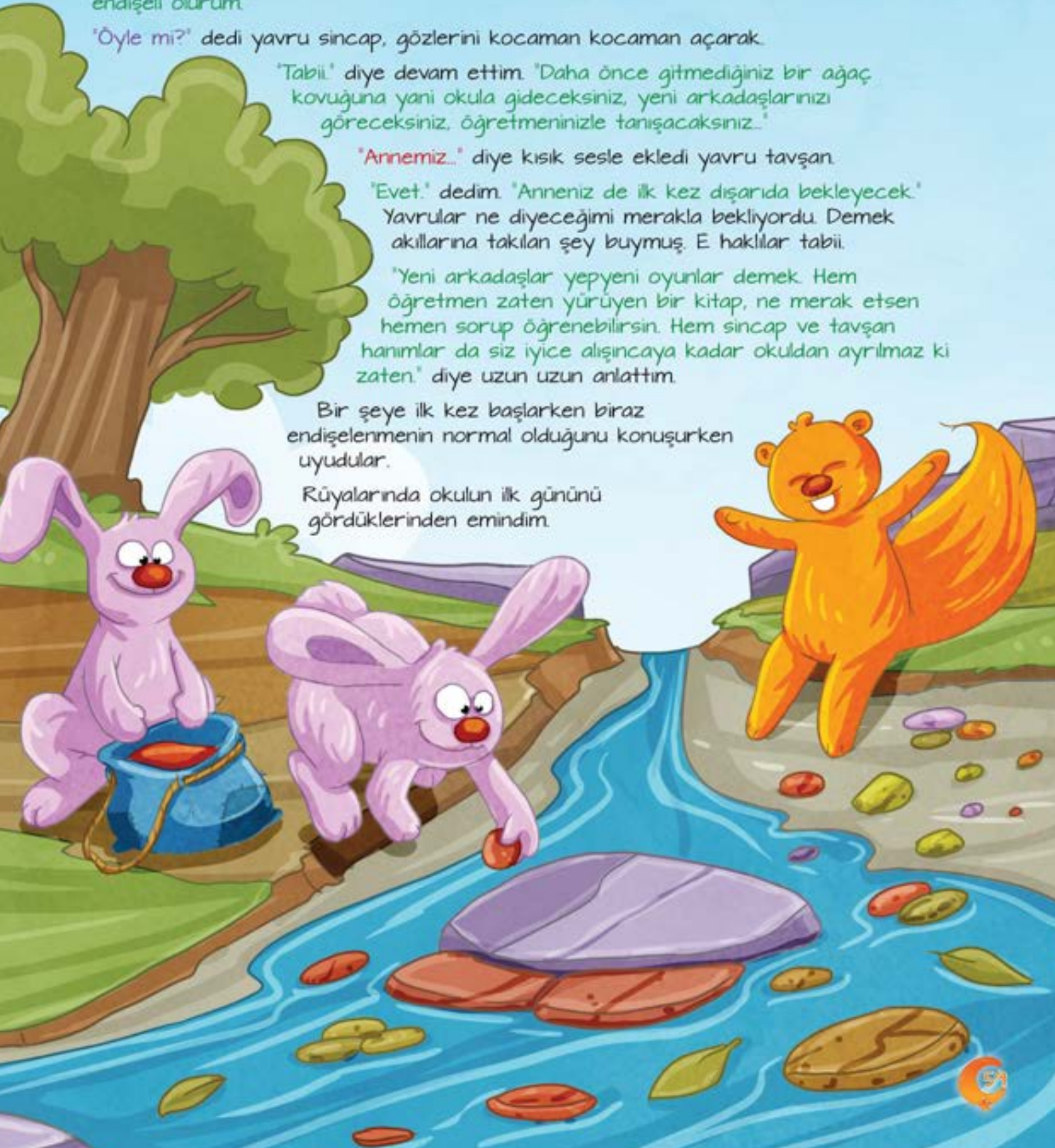
"Annemiz..." diye kısık sesle ekledi yavru tavşan.

"Evet." dedim. "Anneniz de ilk kez dışarıda bekleyecek." Yavrular ne diyeceğimi merakla bekliyordu. Demek akıllarına takılan şey buymuş. E haklılar tabii.

"Yeni arkadaşlar yepyeni oyunlar demek. Hem öğretmen zaten yürüyen bir kitap, ne merak etsen hemen sorup öğrenebilirsin. Hem sincap ve tavşan hanımlar da siz iyice alışincaya kadar okuldan ayrılmaz ki zaten." diye uzun uzun anlattım.

Bir şeye ilk kez başlarken biraz endişelenmenin normal olduğunu konuşurken uyudular.

Rüyalarında okulun ilk gününü gördüklerinden emindim.

DİLİMDEN DÜŞMEYENLER

Alice Harikalar Diyarında

Q

Her şey, meraklı Alice'in bir delikten geçen tavşanı takip etmesiyle başlar. Alice, dibi asla görünmeyen bu delikten aşağı düşer düşer düşer... En sonunda ayakları yere bastığında ise tuhafıklar çoktan başlamıştır bile. Konuşan hayvanlar, gizemli kapılar, şaşırtıcı olaylarla dolu bu eğlenceli kitapta, en çok da Alice'in bir yiyecekle büyüüp küçülmesine mi, yoksa hayvanlarla girdiği tuhaf diyaloglara mı şaşıracaksın, merak ediyorum. Fakat neye şaşırırsan şaşır İngiliz yazar **Lewis Carroll**'un 1865 yılında yazdığı bu kitabını okurken çok eğleneceğine ve elinden bırakmak istemeyeceğine eminim. İşte senin için bu güzel kitaptan bir alıntı:

"İnsanların büyüüp küçülmediği, fareler ve tavşanlardan emir almadığı evinde olması çok daha güzel." diye düşündü zavallı Alice, "Keşke o tavşan deliğine girmeseydim - ancak- ancak yine de bu çok tuhaf, yani böyle bir yaşam! Acaba bana ne oldu! Okuduğum masallarda anlatılanların hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini düşünürdüm, ancak şimdi bir masalın tam ortasındayım! Benim hakkımda yazılmış bir kitap olmalı, kesinlikle olmalı! Büyüdüğümde ben de bir tane yazacağım -gerçi zaten büyüdüm." dedi ve üzgün bir sesle ekledi: "En azından burada daha fazla büyüyecek yer yok."

Q

YILDIZLAR GERÇEKTEN BEŞ KÖŞELİ MİDİR?

Aslında yıldızlar beş köşeli değil, diğer gezegenler gibi yuvarlaktır. Onları bu şekilde görmemizin sebebi yaydıkları ışıktır. Özellikle ışığın olmadığı yerlerde yıldızların parıltılarını ve aldıkları şekilleri daha net bir şekilde gözlemleyebiliriz.

Bunu öğrendiğim iyi oldu, saatlerdir sivri köşeli yıldız arıyorum!

SABAHLARI NEDEN GÖZÜMÜZDE ÇAPAKLAR OLUR?

Gözümüzde oluşan çapaklanma aslında vücudumuzun yaptığı bir temizlik işlemidir. Göz kapaklarımızda bulunan yağ bezleri meibum adlı bir sıvı salgılar. Bu sıvı gözümüzdeki tozları, mikrobu ve zararlı maddeleri temizler. Bu kısmının kuruması ile de gözümüzde çapaklar oluşur.

Öyleyse her sabah ilk iş, yüzümü güzelce yıkamak olmalı!

YENİ DOĞAN BEBEKLER NEDEN SÜREKLİ UYUR?

Yeni doğan bebekler gelişimlerini tamamlayabilmek için bol bol uykuya ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden beslenmedikleri zamanın çoğunu uyuyarak geçirirler. Gece uykusu kadar gündüz uykusuna da ihtiyaçları vardır. Sağlıklı bir şekilde büyüyüp gelişimlerini tamamlamaları için bu kadar uzun süre uyumaları normaldir.

O zaman kardeşim bol bol uyuyup hemen büyüsün! Bizim takıma kaleci lazım!

DÜNYANIN EN AĞIR HAYVANI HANGİSİDİR?

Dünyanın en ağır hayvanı mavi balınadır. Mavi balina aynı zamanda dünyanın en büyük hayvanıdır. 30 metreyi aşan boyu ve 200 tonu aşan ağırlığı ile mavi balinalar yaşayan en büyük ve en ağır hayvanlardır.

Bu yaz iki ton zayıfladım kimse fark etmedi.

KÜÇÜK SANATÇILAR

Elif Sena Durgut
12 yaşında - Ordu

Elif
Sena, şiirini
okuduğumuz an
kalbimiz dostlarımızı
hatırlayıp sıcacık oldu. Gerçek
dostlarımızı nasıl da güzel
anlatmışsın! Dostlarımızla
birlikte uzun yıllar geçir
ve şiir yazmaktan
vazgeçmel!

Kemal Eymen
Özörencik
11 Yaşında - Balıkesir

Kemal
Eymen TRT
Çocuk'un en sevilen
üyelerinden Elifi çizmişsin.
Yalnızca onu mu? Elifi
çizerken sebze ve meyvelerini
de es geçmemişsin. Meraklı, neşeli,
hayalperest Elif, senin çiziminde
daha da güzelleşmiş. Renkleri
harika kullanmışsın, çok gerçekçi
olmuş. Eline sağlık Kemal
Eymen!

Ilke Sezin Zekaoğlu
7 Yaşında - Aydın

Ilke Sezin
TRT Çocuk Dergisi için
kanalın yeni üyesi Hapşuv
ile arkadaşlarını resimlemişsin.
Gerçekten çok güzel olmuş.
Yeni dostlarımızı benimseyip
resmini çizerek bize
göndermene çok sevindik.

Hikaye, şiir veya resmini TRT Çocuk Dergisi'nin Ekim sayısında bu sayfamızda görmek ister misin? İçinde "yaprak, çarşaf, kepçe, ada, fırın, kulak, portakal" kelimelerini kullanarak yazdığın hikâye, şiiri veya yaptığın resmi aşağıdaki posta adresimize gönder, dergide yer alma şansı yakala! TRT Çocuk Dergisi Yayın Kurulu tarafından seçilecek 3 eser, TRT Çocuk Dergisi Ekim ayı sayısında yayınlanırken, seçilemeyen arkadaşlarımızın eserleri de facebook/trtcocuk sayfamızda yer alacak.

Gerçek Dost

Onunla güter onunla ağlarsın,
Derhterine çare olur senin.
Hiç kimseye paylaşmadığını,
Ona rahatça anlatabilirsin.

Güveni tamdır sana karşı,
Senden de aynı şeyi bekler.
Sadakatlî ve dürüsttür,
Çünkü seni çok sever.

Küfersiniz bazen ama,
Çok uzun sürmez.
Çünkü birbirini çok seven iki arkadaş,
Asla kin beslemez.

Adresimiz

Göztepe Mah. Atatürk Cad. Sütlüoğlu Plaza No:7 Kat:3
34815 Anadoluhisari Beykoz - İSTANBUL

editortricocuk@gmail.com

